

మద్రాసులో
ఎక్కడ దిగుతారు?
విజయవాడలో
దిగండి.

ప్రజావయకు
మీ మిత్రుడు
కె. లక్ష్మీనారాయణ.

జనమిత్రుడు

స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు

సంపుటి 39 *

సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి

* సంచిక 29

22-7-67 తది

శనివారంనుండి

టోక్యో ఒలింపిక్స్

ప్రపంచద్రవిడల ఉత్సవచిత్రం.

కలర్ - సినిమాస్కోప్

ప్రభుత్వానికి, ప్రజలకు అశాభంగం కల్గించిన ఆర్థికమంత్రి మొరార్జీ!

(మా హైదరాబాదు విలేఖరి)

ఉపప్రధాని మొరార్జీదేవాయితగమనం-
వర్షానందరంగంలో రాష్ట్రవ్యవస్థాపక
స్వర్ణీయ దేవనారాక నందరంగంలో చేసి
నందరంగం అర్యాటంగా మనంగా ఏర్పాటు
చేసింది.

కాంగ్రెస్ పార్టీ సమావేశంలో, కొత్త
గూడెం శర్మల్ పవర్ యూనిట్ ప్రారంభ
తోత్సవం మొదలైన అన్ని సందర్భాల్లోను
ఉపప్రధాని స్వాగతమిచ్చినప్పుడు ముఖ్య
మంత్రి బ్రహ్మానందరెడ్డి, మొరార్జీదేవాయిత
గుణగణాను, వరిపాలనా రంగంలో
ఆయన సుదీర్ఘమైన అనుభవం, సమర్థత,
జాతీయ నాయకత్వంలో ఆయనకు
గల అగ్రస్థానం, అన్నిటికంటే మించినది
నియమబద్ధమైన ఆయన తీవ్రసంగ్రహి
బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు ప్రత్యేకంగా ప్రస్తావన
చేసిన రాష్ట్ర ఆర్థిక అభ్యున్నతికి కాక
రాష్ట్రంలో కాంగ్రెస్ సంస్థను తిరిగి వున్న
రక్షించువతేయదానికై ఆయన సలహా
నాయకత్వంబాదా కావలసి వుంటుందని
ప్రత్యేకంగా పేర్కొన్నారు.

పేగంపేట విమానాశ్రయంలో
మంత్రులు, శాసనసభ్యులు, అధికారులు
అందరూ ప్రత్యేకంగాచేరి ఉపప్రధాని
స్వాగతమిచ్చారు. విమానాశ్రయాన్నిండి
ఆయనకై విడిది యేర్పాటుచేయబడిన
రాజవళావరకు సగం రాజమీదులను
కోరడాలో ప్రత్యేక ద్వారాలతో అలంకరించారు.

స్వర్ణీయ లాల్ బహదూర్ శాస్త్రి, శ్రీమతి
ఇందిరాగాంధీ అగమనం సందర్భంలో
బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి స్వాగత ప్రసంగం
కొంచెం అతిగానే వుందని శోకలు
బాదించారు. కొందరికి ఎబ్బెట్టుగాబాదా
తోచకపోలేదు. కానిమొరార్జీదేవాయితగూర్చి
చేసినవ్యసంగాల్లో కొంత బాపాసంయమం
కనిపించింది; బహుశా ముఖ్యాతిని స్వరా

వాన్నిబట్టేనేమో!

ఇనా మొరార్జీదేవాయిత, పీపుల్స్ డెమో
క్రటిక్ పార్టీనాయకుడు డాక్టర్ డి. ఎస్.
మూర్తి చెప్పినట్లు నాగార్జునసాగరానికి
అదనపునహయంగూర్చి "మొండిచేయి"
చూపించారు.

నాగార్జునసాగర్ దామను, కాలవలను
తగ్గిచేస్తున్న సందర్భంలో ప్రాజెక్టు
ఎడ్జినిస్ట్రేటరు జి. వి. నరసింహారావు,
ఇతర ప్రధానఇంజనీర్లు తక్షణసహాయం
లభ్యంకాకపోతే జాలై అఖరుకల్లా వని
పూర్తిగా స్తంభింపిపోతుందని, వేలాది
కార్కులను, అనుభవజ్ఞులైన ఇంజనీర్లను
వస్తుల్లోనుండి తొలగించవలసివుంటుందని
సదివరంగా తెలియజేశారు. ఇంతవరకు
తాము సాదించిన విజయాలను ప్రత్యక్షంగా
చూపి ఆయన మన్ననలనుబాదా పొందాడు.

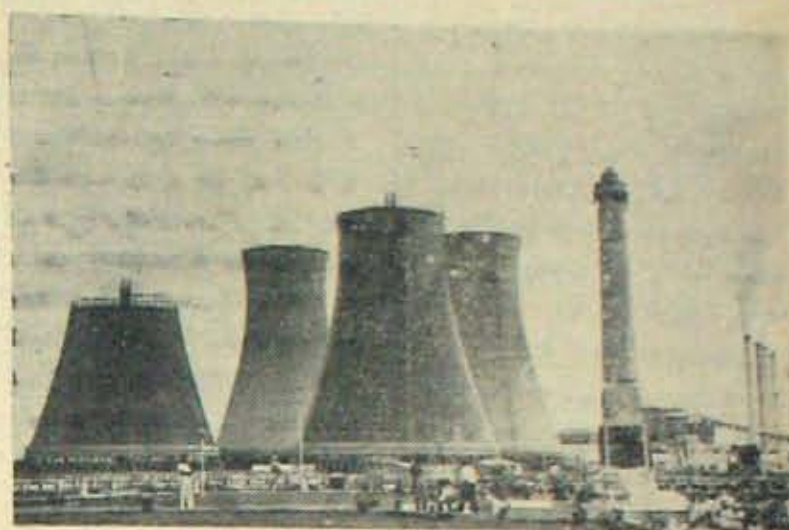
అదనపునహయంగూర్చి పరిశీలిస్తామని
చూపించునైనాఅనకుండా "ఈ సంచ

క్రమం అదనపునదులు వుండవు" అని
అధికంగా చెప్పేవారు మొరార్జీదేవాయిత.
ఆయన ఈవైఖరి రాష్ట్రవ్యవస్థాపక, ప్రజలకు
తీరని అశాభంగాన్ని కలిగించిందని
పేరే చెప్పినక్కరలేదు.

ఇక ఆయన, అదనపునదులు కావా
లని రాష్ట్రవ్యవస్థాపక కోరడం చేసినబస
లేదు. ఇప్పటి మోర మైన ఆర్థికదుస్థితి
ద్వప్యా, శీత్రం అదనపునహయం నిరాకరించడంబాదా
చేసినబసకాదన్నాడు. ప్రాజెక్టుపని నిలదీసిపోతుందీకదాఅంటే, తీవ్ర
సమస్య స్తంభించుకదా అన్నారు.

ఇలా కట్టెవిరిచినట్లు మాట్లాడినందుకు
మొరార్జీదేవాయితైన ఆ గ్రహం కలగడం
సహజం. కాని శీవలం మూర్ఖత్వమే ఇం
దులోవుందా లేక ఇందులో యేమైనా
సుగుణముందా అనికూడా అలోచించడం
కావలసివేయాలి. స్వర్ణీయ లాల్ బహదూర్
శాస్త్రి, తరువాత శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ
హైదరాబాదు, విశాఖలో ముఖ్యమంత్రి
గారి ప్రశంసాపూర్వకమైన ప్రసంగాలు
వని, ఉబ్బిపొక్కుకొనిగూర్చి ఎన్నోఅశ
లను మన ప్రజానీకంలో రేకెత్తించారు.
వారి మాటలతోరణిబట్టి మనకు ఉక్కు
కర్మాగారం వద్దీరుతుందని అందరూ
విశ్వసించసాగారు. తీరాతరుణంవచ్చేనరికి
తొంటిచేయూపారు. అసలు అదవఉక్కు
కర్మాగారమంటూవుండదు, ఇది ఇప్పట్లో
సాధ్యమయ్యేదికాదని ప్రకటించింది భారత
ప్రభుత్వం. ముందే ఇలా విన్నవించా చెప్పి
వుంటే ప్రజల్లో అశలు చెలరేగడం, తరువాత
గాడమైన నిరాశ కలగడం, అది
వికృతరూపందాల్చి ఎంతో ప్రాణ సంపత్తి
నష్టం సంభవించిపోవును.

ఉపప్రధాని మాటలను, సలహాను
పాటింది, శీత్రసహాయానికి ప్రత్యామ్నాయంగా,
నిదులసేకరణకు మార్గాలువున్నాయేమో
అన్వేషించడముఖ్యం. ఎన్నికలకుముందు,
అంతకుముందు మూడవ ప్రణాళిక కాలంలో,
విప్పలవిడిగా నిదులను దుబారాగాబాదా
వెర్చించడమే అరగజపోతే, ఈనాడు
శీత్రరాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈనాటి దుస్థితి నెదుర్కొనేవిధానం.
అదనపు శిస్తుదత్తాన్ని సుప్రీమ్ కోర్టు చట్ట
విరుద్ధమని ప్రకటించినందువల్లనే, రిజర్వు
బ్యాంకునుండి ఓవర్ డ్రావుల రూపంలో
నిదులు తీసుకోవలసివచ్చిందని ముఖ్య
మంత్రిచెప్పితే, సుప్రీమ్ కోర్టుతీర్పు ఓవర్
డ్రావులు తీసుకోవచ్చు తరువాతనే వర్చించి
కదా అని మొరార్జీదేవాయిత బాలా సుర్మి
తంగానే ఇదా వాస్తవాన్ని బయటపెట్టాడు.
ప్రణాళికావ్యయ్యాన్ని రూ. 70 కోట్లకు
—కొరవ 8 వ పేజీలో

కొత్తగూడెం శర్మల్ విద్యుత్ శీత్రం: రెండవదశలో 18 కోట్ల 33 లక్షల వ్యయంతో, ఒక్కొక్కటి 60 మె. వా. విద్యుత్తును వుత్పత్తిచేసే రెండుయంత్రాలు నిర్మాణమై, మొన్న ఉపప్రధాని శ్రీ మొరార్జీదేవాయితే ప్రారంభోత్సవం జరుపుకున్నారు.

మరికొన్ని వివరాలు

దొంగనోట్ల కేసులో ఎవరెవరి ప్రమేయముంది? న్యాయమూర్తి ముందు నిందితునివివరణ

క్రయము వార్తలకు సంబంధించి పత్రికలకు
కొన్ని దిట్టలున్నాయి. ఉదాహరణకు-
"It is the law in Scotland that once the police start investigating - which usually means as soon as the crime is committed - the press cannot conduct an independent probe" అంటే ఏదైనా వాకేసుకు సంబంధించి పాలిస్ రంగంలోకి ప్రవేశించి దర్యాప్తు ప్రారంభించిందంటే-అంటే నేరం జరిగిన వెంటనే అని బాదించవచ్చు - పత్రికలు స్వతంత్రింది సమాచారాన్ని సేకరించే వీలేదు. దాదాపు ఈ దొంగనోట్ల కేసుకు సంబంధించి వార్తాప్రచురణ విషయంలో కూడా మేమూ అదేస్థితిలో వున్నామని చెప్పవలసివస్తున్నది.

మొన్నటి మార్చి "ఎకానామిక్"

పత్రికలో జాహ్నవీ ఎలి అనే అయన వ్రాసిన "ట్రయల్ టై మ్యాన్ పేవర్" వ్యాసం వదిలితే యిట్లాంటి నేరవార్తలకు సంబంధించి పత్రికలకు ఎదురయ్యే దిట్ట లేమిటో బోధపడుతాయి.

1949లో 'డెయిలీ మిరర్' అనే పత్రిక, శ్రీమతి డ్యూరాండ్-దెకాన్ అనే అమెరికన్ అమ్మంలొముంది మర్డర్ చేసిన కేసుకు సంబంధించి పాలిస్ హేగ్ అనే అయనను కస్టడీలోకి తీసుకోవాలంటేముందు, నడరు హేగ్ నుగూర్చి అపత్రిక కొన్ని నేరవార్తలను ప్రచురించింది. ఈ నేరవార్తలను ప్రచురించినందుకు ఆ పత్రికకు కోర్టువారు వదిలేపా. ద్ల రనడండన ('ప్రెస్' అనే అంగ్లపదానికి తిక్కన భారతంలో లలిచే తెలుగు వచం) విడిచారు. అశ్చర్యకరం వచం) విడిచారు. అశ్చర్యకరం —కొరవ 8 వ పేజీలో

రైతులకు మంచి అవకాశము

★★★★★

మావద్ద మైసూరు ఫర్టిలైజర్ కంపెనీవారి "లోటస్ బ్రాండు" అమోనియం ఫాస్ఫేట్, సూపర్ ఫాస్ఫేట్ మున్నగు అన్ని రకముల ఎరువులు కలవు.

శ్రీ రామకృష్ణ ఫర్టిలైజర్ కంపెనీ,
(శిల్పావరివత్ అఫీసునకు ఎదురుగా)
292, ఆదారిపేట - నెల్లూరు.
తెలిఫోన్ : 206.

RAMCO సిమెంటు రేకులు

అతి శ్రేష్ఠమైనవి

— స్టాక్ స్ట్రెస్ట్ —

యం. పెంచలయ్యశెట్టి & బ్రదర్స్

సంతపేట - నెల్లూరు

జనమార్గము

శ్రీ ప్రపంగ ఆపాద శుద్ధ పూర్ణము శుక్రవారం 21-7-1967

నాగార్జున సాగర్

వివాదులపెండ్లికి వేయి విమూలన్నట్లు, నాగార్జునసాగర్ నిర్మాణానికి నిమిష నిమిషమూ విదోహక ప్రతిబంధకం ఎదురవుతున్నది. ఎన్ని అడ్డంకులువచ్చినా, శరవేగంతో గాఢ పోయిన తిన్నగా అయినా ఆ ప్రాజెక్టువని కొనసాగుతుండడమొక్కటే విచారంలో నంతో పొన్ని కల్గిస్తున్న అంశం.

కృష్ణ నీటిపంపకం ఒక వివాదం; నిధులది ఒక ఇబ్బంది; దళలది మరోనమస్య. ఈ మూడింటిలో ఎవ్వరూ విదోహకతలెత్తి వేదీనానే వుంటున్నది. ఒకదాన్ని అధిగమించామనుకునేవరికి, ఇంకోదిట్టు ప్రత్యక్షమవుతున్నది. ప్రాజెక్టు నంకల్లు లగ్నమో, లేక, ప్రారంభలగ్నమో అంత మందిగా తోచదు.

నీటి పంపకపు వివాదం 1963 లో పరిష్కారమైపోయిందనుకున్నాము. డ్యాము ఎత్తు, నీటి వాడకం ఒప్పందానుసారం జరుపుకుంటున్నా, మై నూరు - మహారాష్ట్రలు రెండూ కలసి మట్టి రచ్చ ప్రారంభించాయి. 'కెండ్రిగేట్టు' నిర్మిస్తే కొంప మునిగిపోతుందట! మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం అంధభ్రమత్వానికి 'నోటీస్' ఇస్తుందట! పార్లమెంటులో కూడా ఈ రెండురాష్ట్రలనట్లుగా కాస్త కలవరాన్నే ప్రదర్శించారు. పీఠ బెడరింపులు, హెచ్చరికలు, అందోళనలు విదిత్రంగానే వున్నాయి. ఎవ్వరికన్నా ఏ వాపుండమూ చెల్లదనే పీరి మొండివాడనీ, అనమలైన వైఖరికి జవాబు చెప్పవలసింది మనం కాదు; కేంద్రప్రభుత్వం. నిధులు లభ్యమైనంతవరకు అనుకున్న ప్రకారం ప్రాజెక్టు నిర్మాణాన్ని కొనసాగించుకొని పోవడమేమనంచేయవలసినవని.

అలాంటి విషయాల్లో కేంద్రప్రభుత్వం దృఢతలవైతన వైఖరి నవలంబిస్తే, మై నూరు - మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు బీటికిమాటికి ఈ వెరి మొర్లి వాదాలతో రచ్చకెక్కకుండా వుండును. కేంద్రం ఏ సమస్యనైనా వ్యాధ్యావ్యాధి దృష్టితో కాకుండా, రాజీయమైన మొగమోపు వైఖరిని ప్రదర్శిస్తున్నది. ఈ బలహీనతను గమనించే విరాష్ట్రాధికారాల్లో స్వతంత్రంగా స్వార్థ పూరితంగా వ్యవహరిస్తున్నది. లేకుంటే నాగార్జున సాగరం రెండవ దశను ముతూరు చేయడమని కేంద్ర ఇరిగేషన్ మంత్రి డాక్టర్ కె. ఎల్. రావు చెప్పవలసిరావడమేమిటి? నిర్మాణానుకూలానికి రెండుదశలని వ్యవహరించడం తప్ప, నాగార్జునసాగరం అంతా ఒకే ఒక దశ అని పదేపదే చెప్తున్నారు. కృష్ణ జలాల్లో అంధభావా నిర్ణయమైపోయినపుడు, ఆ నీళ్లను దేశికి ఎట్లా ఎంక వువయోగించుకోవాలో నిర్ణయించుకోవలసింది రాష్ట్ర ప్రభుత్వం. తనదామాషా కృష్ణనీళ్లు నాగార్జునసాగర్ మొదటిదశనే నరికిపోయేనుకుంటే, రెండోదశ ప్రశ్న పుడయించదుగా! అడిగారే కృష్ణానది క్రింద చిట్టచివరగా నిర్మాణమవుతున్నది నాగార్జునసాగర్. అలాంటిప్పుడు మై నూరు - మహారాష్ట్రలు డ్యాం ఎత్తు వగైరా విషయాల్లో అజీవణలు తెల్పడం అర్థంలేని విషయం. అసూయ తప్ప, ఈ అజీవణలకు మరే కారణమూ కన్పించదు.

నాగార్జునసాగర్ దశల ప్రశ్న వివాద గ్రస్తంగానే వుంటున్నది. ఒకవంక అంతా ఒకేదశ అంటుంది ప్రభుత్వం; మరోవంక రెండోదశ అంటూ వ్యవహరిస్తుంటుంది. శాసనసభలో ముఖ్యమంత్రి చెప్పిన దానినిబట్టి, గోదావరినీళ్లు కృష్ణకు మరలించగలిగినవాడే రెండవదశ అత! అది సెరవేరేదెప్పుడో, ఇది వచ్చే దెప్పుడో వూహించలేము. రెండవ దశ అనేది రాకుంటే నష్టపడే ప్రాంతాల్లో ఒకటి నెల్లూరుజిల్లా. మొదటిదశలో నెల్లూరు జిల్లాలో లక్షలాదిమందివేల ఎకరాలు పొగులోకి వస్తుందని ప్రజాస్వామ్యపార్టీగారు చెప్పారు. ఇది దర్శికాలాచారో కొంత వరకే. ఇక జిల్లా అంతా మిగిలిపోతుంది. కావలి, కనుపూరుకాల్లు పూర్తి ప్రయోజనంకూడా రెండవదశ వచ్చినప్పుడే. సోమశిలరాక, నాగార్జునసాగర్ రెండవ దశ నిర్మాణాలేక - నెల్లూరు మండలానికి తీరని అన్యాయమే జరుగుతున్నది. నాగార్జునసాగర్ రెండవదశకు సంబంధించి అధికమైన ప్రకటన ఒకటి జరగడం అవసరం. ఈలోగా సోమశిలనైనా మంజూరుచేయడం ప్రభుత్వ కనీసధర్మం.

నాగార్జునసాగర్ నిధుల విషయం మరో తీరని దిట్ట సమస్యగా వుంటున్నది. నిర్మాణవ్యయం 90 కోట్లు అనుకున్నది 180 కోట్లు అవుతున్నది. మొదటిదశ నిర్మాణానికి ఇక 60 కోట్లు కావాలట. ఈ సంవత్సరం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 8 కోట్లు మాత్రమే కేటాయించగలిగింది. మొరార్జీగారిని అవ్వనింది, ప్రాజెక్టును చూపింది, యాదించినా ససేమిరా అదనపు కేటాయింపు ఆ సాధ్యం పొమ్మన్నాడు. రైతులనుండే ఎకరాకు రెండు వందల యాపాయలవంతున వసూలుచేసి నిర్మాణం పూర్తిచేసుకోమని నలహాయిద్దాడు. అందువల్ల ఆ ప్రయత్నమూ నిష్ఫలమైంది. ఈ విధి ధనవనతినిబట్టి అయితే, ప్రాజెక్టు నిర్మాణం పూర్తికావడానికి మరో ఐదాళ్లయినా వట్టితిరుతుంది. పడేళ్లకాలాన్ని, నూటముప్పై కోట్ల ధనాన్ని దిగమింగిన ఈ ప్రాజెక్టు పూర్తికావడానికి యింకా ఐదేళ్లువడితే రాష్ట్రానికెంతనష్టం, తిండికి తిప్పలు వడుతున్న దేశానికెంతనష్టం? ఈదృష్టి నుండి పరిశీలించైనా, ఈ ప్రాజెక్టు సత్వరనిర్మాణానికి కేంద్రం తగిన ధనవనతిని కలిగించడం ధర్మంగదా! నాగార్జునసాగర్ వుండేది ఆంధ్రలో అయినా, దానివలనకలిగే లాభం దేశానికంతకూ వుంటుంది. వండించేది మనమైనా దేశమంతా తింటుంది. అలాంటిప్పుడు దాని నిర్మాణ వాధ్యనుకానే స్వీకరించవలసిందిపోయి, కేంద్రం అవ్వకూడా నిరాకరించడం అన్యాయం. కేంద్రం ఈ వైఖరి వల్లనే ప్రజాశిలవల్ల సత్వర పరిణామ కలుగక, ప్రజలలో నిరుత్సాహం వ్యాపించింది. మనం ఏ వైఖరి నవలంబిస్తే కేంద్రం దారికి వస్తుందో అంధభ్రమత్వము, అంధ నాయకులు అలోచించడం అవసరమని మనని చేస్తున్నాము.

ఈ వారం విశేషాలు

మధ్యప్రదేశ్ లో మళ్ళీ ముసలం పుట్టి నట్లున్నది. మొన్న పున్నట్లుండి 36 మంది కాంగ్రెస్ శాసనసభ్యులు కాంగ్రెస్ ను తిలకించాలిద్దీ ప్రతిపక్షంలో చేరిపోయారని; పీఠంపరికి వేరేగా ప్రత్యేక స్థానాలు కేటాయించమని స్వీకరణార్హి కోరుతూ - యిటీవలే పి. ఎస్. పి. నుండి లేచిపోయి కాంగ్రెస్ లో చేరి యిప్పుడు మళ్ళీ కాంగ్రెస్ నుండి వీడిపోయిన పి. వి. వర్మ అనే ఎం. ఎల్. ఎ. ప్రయత్నం ప్రకటించాడు. ఆ 36 మంది సభ్యుల పేర్లను సభవారికి వదిలి వినిపించడమేగాక వారందరూ సంతకాలుచేసిన ఆకాగిత్వాన్ని కూడా స్వీకరించి అందజేశాడు.

ఇది జరిగిన కొంతసేపటికే యిద్దరు 'అయ్యోబాద్'లో, మేము కాంగ్రెసునుండి లేచిపోలేదు, మేమింకా కాంగ్రెస్ వాళ్ళమే, ఆ సంతకాలు మేము చేసినవికావు, అని ప్రకటించడంకూడా జరిగిందట. పిళ్ళో మరొకందరు భయపడి సంతకాలు చేశామని చెప్పేవారుకూడా వున్నారు.

ఏమైతేనేం ఈ 34 మంది కాంగ్రెస్ వారు ప్రతిపక్షంలో చేరిపోయినమాట నిజమే అయితే మధ్యప్రదేశ్ శ్రీ డి. పి. మిశ్రా గారి ముఖ్యమంత్రిత్వం గోయిందాకొట్టినట్లే లెక్క. కాంగ్రెస్ లు 140 కి వడిపోయి ప్రతిపక్షంవారిసంఖ్య 198 కు పెరిగి కూస్తుంటుంది. పిళ్ళో మళ్ళీ వొక్క ఐదుగురు (ప్రయత్నంకూ) గట్టిగా యిటు మారితే కాంగ్రెస్ కు గండం కాస్తగడిచి నట్టే. కాని వరిస్థితి చూడబోతే మధ్య ప్రదేశ్ కు మధ్యంతర ఎన్నికలుతప్పే యోగం కనపడలేదు.

అమలుచేయాలకదా! సంవత్సరానికి కోటి మంది బాప్సున పెరుగుతున్న జనాభాను అరికట్టేవానికి పాపం ఎన్నిపాట్లో వడుతున్నది మనప్రభుత్వం.

దాగాగారి హయాంలో విద్యాభావలో మంచి సంపదనమే కల్గింది. ఇప్పుడు క్రిగుణసేన్ గారి హయాంలో మళ్ళీ వొక దిన్న విప్లవంవంటిదే తేగుతున్నది. అయిదేళ్ళలోగా అన్ని యూనివర్సిటీలస్థాయిలో విద్యాబోధన పూర్తిగా దేశ భాషల్లో జరగాల్సిందనే నిర్ణయానికి కేంద్ర మంత్రి మండలి వచ్చింది. ఈలోగా పాఠ్యపుస్తకాలు తయారవుతాయో? దేశాన్ని ఏకంగా చేసి స్వాతంత్ర్యం దీనితో తెగిపోతుందో? ఈ వ్యక్తులకు మనకు లభించే సమాచారాలపైనే దీని భవిష్యత్తు ఆధారపడుతుంది.

సరిగా సూర్యనాడు, అగస్టు 14 తేదిన మన దేశంలో విద్యాబోధన దేశభాషల్లో జరగాలని ఉత్తర ప్రదేశ్ లో వొక పురస్కారం పుట్టిందట. ఆ పురస్కారం పుట్టిన వార్షికోత్సవం నాడు, అంటే వచ్చే అగస్టు 14 న, కేంద్ర ప్రభుత్వం పై నిర్ణయాన్ని ప్రకటిస్తుందట. వార్షికోత్సవాలపట్ల మనకు పిర్దుకుతున్న వేలం వెరికి ఇదొక దిహ్మాం.

కేరళ రెప్పు కమ్యూనిస్టు ముఖ్యమంత్రి నంబూద్రిపాద్ గారి కార్యదర్శి, వొక రెప్పు కమ్యూనిస్టు శాసనసభ్యుడుగారి కలిపి త్రివేంద్రం దగ్గర వొకపూర్ణో జనం తమకు - కొరవ 7 వ పేజీలో

సహజీవనం సాధ్యమే!

రష్యాలో కోసిగిజ ప్రభుత్వం నిల్వదు. ఇది మావో ప్రభుత్వపు తోళ్ళం. కారణం? ఇంటారా? "పీకే నామో", మధ్య ప్రాచ్యంలో, ఇతర సంపర్కం స్థావరాలలో, బ్రెజ్ నెవ్ - కోసిగిజ గారల నీతి కమ్యూనిస్టు వద్ద తిని కిరిలావస్కు తెచ్చింది. కేవలం చేతగానితనం వెల్లడైనది. పీరు మధ్యప్రాచ్యంలో మహాగ్రోహం చేశాడు. పీరి త్యాగి నశించింది. అతిదీనా వస్తోవున్నారు. అందుకోమంది ఐదుట వడతాలరు. రష్యా ప్రజలు ఈ విధానాన్ని వ్యతిరేకిస్తున్నారు. అంతరంగికంగా ఈ నాయకుల మూతలో దీరికలు కలిగినవి".

ఇంకా వినండి: "ఇక్రాయిల్ దూకు దుసుగుర్ని రష్యా నాయకులు ముందుగానే ఎదుగుదురు. కాని, పూరకనే వున్నాయి. ఆ దూకుడును ఎదిరించడానికి అరబ్ ప్రజలకు రష్యా ప్రభుత్వం సాయవడలేదు. ఇక్రాయిల్ అమెరికా పాదసమైదురాకముణ చేయగా, అమెరికాలోకలసి రష్యా ప్రభుత్వం యుద్ధవిరమణ కార్యక్రమాలను గావించింది. ఒక అంతర్జాతీయ గూడదారిగా రష్యా ప్రవర్తించింది."

చైనా అరోవణంనుగూర్చి, దాని తోళ్ళాన్నిగూర్చి వ్యాఖ్యానించ బలలేదు. వశిశిలకు దృష్టిలో రష్యాలో మార్పు వచ్చినా ఎక్కువ గందరగోళం జరగదు. - కొరవ 7 వ పేజీలో

వారం వారం నేక ద్రిష్టుతి

ప్రజాస్వామిక జాతీయ ప్రభుత్వం మన కనీస కార్యక్రమం కావాలే!

మన దేశపరిస్థితి వింతగాలేదా? వర్షిమాసియాలో రష్యా, చైనా, మన ప్రభుత్వం ఒకేపాలనీ అనునరిస్తున్నది.

కేరళలో తమ ప్రభుత్వం వున్నదిగనక చైనాతల్లులు విద్వంసువీరిది పరిశ్రమలు పెట్టిస్తున్నారు. ఘెరావోలులేవు, సక్లర్ బారిలులేవు. ఘెరావో ఎక్కడైనా వచ్చినా వెంటనే సర్దుబాటుచేస్తారు. దాస్య సేకరణ సరిగా జరగకపోతే, 'దాచేవారిదాసులైన' ఇతరపార్టీలమంత్రులు కారులని ఆ తక్కి గ్రేవరుల వజ్రాధిపతి ప్రకటించగా, ముఖ్యమంత్రి మౌనం వహించాడు.

బంగాళంలో ఈ తల్లుల ప్రతినిధి ఉప ముఖ్యమంత్రిగాక ముఖ్యమంత్రి అయివుంటే, కళ చేరుగావుండేది కాబోలు!

ఇందులో కొత్తవిషయం ఎమిలేదు. రష్యాతల్లులు వినబ్బించిన విధానాన్ని చైనా తల్లులు అవలంబిస్తున్నాయి. సర్వార్థికారంలో వారివిశ్వాసం. తమవక్షం హస్తగతమై ఆ సర్వార్థికారం వుంటేనే సమాధానికి మేలుకలుగుతుందని వారినమ్మకం. అందువలన ఇతరవజ్రాలను ప్రజలవృష్టిలోకించవరది, ఆ తర్వాత వాటికి నామరూపాలు లేకుండాచేసి, సర్వార్థికారాన్ని

తామే చేసివేళ్ళ వ్యవహరించడం - ఇది వారి వంశా. తమలోతమకు విధేయతన్నీ, విబ్బందం పార్టీలో తత్కాలంగా బలం సంపాదించుకుంటుందో దానిదే ప్రాచీయ. ఓడిన బ్బందాలు తమ 'అవరూపాలను' అంగీకరించి, సమయంకోసం కాదుకునివుంటుంది. కొన్నాళ్లకు పీరు 'ప్రభువులే' వారే 'అవరూపాలు' కాగలరు. పార్టీదేవతకు ఎవ్వరికన్నా నరనిరీకావలెను. నిర్మాణాంగా అది అర్పణంవుతుంది. ఇదొకరకమైన modern tribalism నవీనకాలంలో అమలుజిగే పాతకాలపుతెగల దేవతల నారాధించేపద్ధతి. ఇందుకోమంది రష్యా దాలవరకు ఐయటవడినది. చైనా మరంత విచరీతంగా పాతవద్దతినే అనుసరిస్తున్నది.

ఇవిజ్ఞావుండగా, ఇతరవజ్రాలు మేల్కొన్నవి. ప్రజాస్వామిస్టు, సంయుక్త సోషలిస్ట్ వజ్రాలు వికమై, సాధారణంగా కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం చేసేవనిని చేయకవచ్చేదు.

రామే సుభాగసింగ్, లోహియా కలిసి నక్కలోదారి వెళ్ళినారు! అనగా న్యాయమైన, నహజమైనమామం - కొరవ 7 వ పేజీలో

☉ వేనకువేలు బాలబాలికల నిర్బాగ్య జీవితాలకు వెలుగునిస్తున్న వాకాడు సేవాజ్యోతి

☉ కావలి విశ్వోదయ నగర సేవాసమితి
☉ కోట గ్రంథాలయ రాజకీయాలు
☉ ఎప్పుడూ పనిజేయని కనిగిరి ఫోక

వాకాడు సేవాజ్యోతి

ముప్పయిండు గడిదాయి శ్రీ నేదురు మల్లి బాలకృష్ణారెడ్డిగారు వాకాడులో ఒక దిన్న సేవాజ్యోతి వెలిగింది. అప్పటినుండి వారు ప్రతి సంవత్సరం జ్యోతి వెలిగిస్తూనే వున్నారు; మొన్న జూలై 15 తేదీనూ ఒక జ్యోతి వెలిగింది. బాలకృష్ణారెడ్డిగారు వెలిగింది, వెలిగిస్తున్నది ఒక్క జ్యోతిే. కాని, అజ్యోతి దివ్య ప్రభలతో అంతంగా వెలగడమేకాదు; లెక్కవేసి నట్టులేదుగాని, ఈ ముప్పయి ఏళ్ళలో కనీసం ముప్పయివేలమంది నిరుపేద పిల్లల నిర్వహణకాలను జ్యోతిర్యయంచేసి వుంటుందని నా అభిప్రాయం. ముగ్గురు పిల్లలతో ప్రారంభమైన హస్తలు మూడు వేలకు దిగిరిందింటే; ప్రాథమిక పాఠశాలతో ప్రారంభమైన విద్యానంభవ వద హరు సంఖ్యతో విద్యానగరంగా విలసిల్లిందంటే, బాలకృష్ణారెడ్డిగారు పెట్టిన దీపపు ప్రభావమేగదా!

వాకాడుసంస్థలో నిత్యం ఏడోఒక కార్యక్రమం వుండనే వుంటుంది; ఎవరో ఒకరు వస్తూనేవుంటారు. నభలు నమావేళాలను కగ్గించాలని అనుకుంటూనే వుంటారు; కాని అవి పెరిగిపోతూనే వుంటాయి.

దూరాన్నుండి వచ్చేవారికి ఆకారంగం కలగదా అనే మిమాంస ఏర్పడుతున్నది. జనార్దనరెడ్డి మరో కొత్త విషయాన్ని వెల్లడించారు. తమనంభవ అధ్యర్థాన జన్మరోగ నివారణ కేంద్రాన్ని నిర్వహించబోతున్నామని చెప్పారు. ఆ కేంద్రాన్ని భువ్వరోగులు ఎక్కువగాగల దిట్టెడులోనే నెలకొల్పగలమనికూడా వారన్నారు.

ఇక వల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డిగారు, భువ్వరోగ నివారణ కేంద్రాన్ని నెలకొల్పనుండడంతో, బాలకృష్ణారెడ్డిగారి సేవ కారావదార్ని అందుకోబోతున్నదన్నారు. బాలకృష్ణారెడ్డిగారిలోనే అరగజ్యోతి వున్నదని, అజ్యోతి అందరికీ వెలుగును ప్రసాదిస్తున్నదన్నారు. వాకాడులో యివ్వడు 16 సంస్థలు నెలకొన్నవని, భువ్వకేంద్రం 17 వదని; మెడికల్ కాలేజీ, రూరల్ యూనివర్సిటీ నెలకొంటే, బాలకృష్ణారెడ్డిగారే గాకుండా, ఆ ప్రాంతీయులైన తామంతా ధన్యజీవులమనని శ్రీనివాసులరెడ్డి ఆశాపూరితమైన ఆనందాన్ని వెలివిడ్డారు. కాలేజీకి సంబంధించినదా ఒక ప్రీ హస్తలును ప్రారంభించవలసిందిగా నూదించారు.

శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డిగారు ముప్పైఏడవ

వాకాడు సంస్కృత కళాశాల ప్రారంభోత్సవ వలకంముందు — ఎడమనుండి కుడికి వరుసగా: అర్చనారేణి ప్రిన్సిపాల్ డాక్టరు విలియమ్స్; ఓరియంటల్ కాలేజీల డిప్యూటీ డైరెక్టరు కవ్వగంతుల లక్ష్మణశాస్త్రి; డి. వ. చేర్మకా నల్లవరెడ్డి తండ్రి శేఖరరెడ్డి; కాలేజీవ్యవహార ఎన్. జనార్దనరెడ్డి; వైద్యానంభవ డాక్టరు వి. సి. వామనరావు; ప్రారంభకులు-విద్యాలయ కార్యదర్శి రామేశ్వర; స్థావరుడు నేదురుమల్లి బాలకృష్ణారెడ్డి.

వందన నమర్చడానికి శ్రీ జానా వివేకం గారు శలవుపెట్టగా, జనార్దనరెడ్డిగారే ఆ కార్యాన్ని కూడా నిర్వహించారు.

కావలి సేవాసమితులు

కొత్తగా కావలి రైల్వేస్టేషన్ అవతల వెలసిన బీదర్కాలనీ విశ్వోదయనగరంలో విశ్వోదయ నగర సేవాసమితి అని వొకటి వెలిసింది. ఇదివరకే నెలకొనివున్న విశ్వోదయకు యేలాంటి సంబంధంలేదు.

మొన్న 5 తేదీ యా విశ్వోదయ నగర సేవాసమితి కార్యాలయ, గ్రంథాలయాల ప్రారంభోత్సవమన్నారు; డి. వ. అధ్యక్షులు ఎ.జా. చంద్రశేఖరరెడ్డి కార్యాలయాన్ని ప్రారంభిస్తారని; గ్రంథాలయాన్ని డి. వ. పుష్పాధ్యక్షులు కొండవ నాయుడు ప్రారంభిస్తారని, నభకు డాక్టర్

జిల్లారాజకీయాలు-పొదిలిలేఖ

9 తేదీ జమీనరైతులో 'నివేతవ్వు...' శీర్షిక క్రింద జిల్లా రాజకీయాలనుగుర్చి వ్రాస్తూ మీరుచేసిన వ్యాఖ్యలనుబట్టి నెల్లూరు రాజకీయాలు ఎల్లకాలం ఇలాగే వుండాలనే దేనా మీ వుద్దేశ్యం అనిపిస్తుంది.

నెల్లూరులో దాలకాలంగా విడిపోయి వున్న రెండు వర్గాలను మిశ్రీబీవారు గట్టిగా ప్రయత్నించి రాజీదేసి జిల్లా రాజకీయాలను శుభ్యవరదవలసిందిపోయి, ఎలాగో ఒక లాగ రాజీకి రావాలనుకుంటున్నపుడు ఇటు వంటి వివరీత వ్యాఖ్యలతో అడ్డువుల్ల వేయడం సమంజసంకాదు మీరు ఇప్పటికైనా పాతకక్షల రాజకీయాలను వదలి, ఇరువర్గాలను ఒకటిచేయ ప్రయత్నించాలని కోరుతున్నాము.

పొదిలి —రాంబాయి.

రాంబాయిగారు వార్తను వ్యాఖ్యగా, ఇక రుల అభిప్రాయాలను మా అభిప్రాయాలుగా పొరబడినట్లున్నారు. ఒకవిషయం వచ్చినపుడు దానిపై ఎవరవరి అభిప్రాయాలు ఏవిధంగా వున్నాయి అనేది యివ్వడం వార్తలోని ఒక భాగమే అవుతుంది; అవిధంగా యివ్వడం ప్రతికాధర్యంకూడా. కొన్ని సందర్భాలలో అతి

ప్రాయం వెలిబుచ్చేవారిపేర్లు యిచ్చే వీలుండదు; ఒక్కో విషయంపై కొందరి అభిప్రాయాలు ఒకేవిధంగా వుంటాయి. వాటన్నిటిని సమన్వయపరచి, పేరు లేకుండా యివ్వడంలో ఆసక్తి మా అభిప్రాయాలని, వ్యాఖ్యలని ఆ విప్రాయ వదడం సమంజసంకాదు. సామరస్యాని కున్న అవకాశాలను, ప్రతిబంధకాలను పరిశీలించడం, వాస్తవ పరిస్థితులను పాఠకులముందు వుండడంకూడా ప్రతికాధర్యమే. అవార్తలోని మా ప్రయత్నమూ అదే.

ఇక 7 తేదీ వార్తలోని ఈ క్రిందిభాగాలను మరొకసారి చదివి, మా వార్త దోరణిని అవగాహన చేసుకొనుటకు ప్రయత్నించవలసినదిగా కోరుతున్నాము.

"...ఈ వివరాల ప్రసక్తిలేకుండా కంసి పోదామని పూర్వయ్యార్థకంగా అనుకుంటే, వెంటనేకాకపోయినా, క్రమంగా ఆ కలయిక సార్యంకావచ్చు. అలాంటి పూర్వయాలు యిరువర్గాల నాయకులలో వున్నవా అనేది ప్రశ్న.

—కొరవ 7 వ పేజీలో

ఒంగోలు వార్తలు

ఒంగోలుతాలూకాను నెల్లూరుజిల్లాలో కలుపుతారా?

ఒంగోలు తాలూకాను నెల్లూరుజిల్లాలో కలుపుతారని; సరసారావేపేట కేంద్రంగా ఏర్పడే కొత్తజిల్లాలో నెల్లూరుజిల్లాలోని కడగిరి, పొదిలి, దర్శి; కర్నూలుజిల్లాలోని మార్కాపురం; గుంటూరుజిల్లాలోని సరసారావేపేట, దినుకొండ తాలూకాలు కలుపుతారని ఒంగోలులో శీ ప్రమై స వదంతులు వ్యాపించివున్నాయి.

ఈ వదంతులు ఒంగోలు ప్రజలను

ఆశ్చర్య పరుస్తున్నాయి. కొత్త జిల్లాకు ఒంగోలును కేంద్రంగాచేయాలని, నెల్లూరు-కర్నూలు-గుంటూరు జిల్లాలలోని కొన్ని తాలూకాలను అందులో కలపాలనే అందోళన దాలకాలంగా వుంటున్నది. ఒంగోలు జిల్లా ఏర్పడుతుందనే ఆశాభావం ప్రజల్లో గాఢంగావుంది. ఈ విషయంలో ముఖ్యమంత్రి బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి వైఖరికూడా

—కొరవ 7 వ పేజీలో

కోట గ్రంథాలయం

పి. వి. నువ్వారెడ్డి హయాంలో నెలకొల్పిన జిల్లా లైబ్రరీ ఇధారిటీవారి బ్రాంచి లైబరీని, యిప్పటి చేర్మకా మరోబోటికి తరలించి వు ణ్యం కట్టుకున్నాడు. సాకు, ప్రస్తుతం లైబ్రరీవున్న క్లబ్బువాట్ల మరో వసతి చూచుకోమని కోరడంగా కనబడుతుంది. ఇదివరకు కార్యదర్శిగా వుండిన వెంకటరామరెడ్డిగారు ఒక బాధుని ట్లు

—కొరవ 6 వ పేజీలో

పల్లెల వార్తాపత్రి

టాయి. ఇక్కడవరిగే అన్ని కార్యక్రమాలు ఒక ఎత్తు; జూలై 15తేదీ నిరాడంబరంగా-వదిత్రంగావరిగే 'జ్యోతి దినోత్సవం' ఒక ఎత్తు. అందువల్లే మొన్న పిలవనిపేరంటం గానే పోయి సేవాజ్యోతిగావెలిగి విజ్ఞాన జ్యోతిగా ప్రకాశించిన ఆ జ్యోతిని చూచి వడ్డాయి. ఆహుతులైన కలెక్టరు, డి. వ. చేర్మకాగారలు రాలేదు. అది ముందేదేనని పిందిందివారు. అన్నబదులు తమ్ముడు, కోటనమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి, అధ్యక్షతవహించారు. వందే మాతరం - జనగణమనతో కలసి కార్యక్రమాలు వదహారు; సంస్థల సందాలకుడు శ్రీ జనార్దనరెడ్డి స్వాగతవందన సమర్పణలతోకూడా వువ న్నా నకులు డజ్జా మందైనా వుంటారు; జనార్దనరెడ్డిగారి లెక్కప్రకారమే పథాకార్యక్రమానికి నూటముప్పయిఅయిదు నిమిషాలవట్టింది! వాకాడు కార్యక్రమాలకు ఆ గిడిది దాల తక్కువ!

జనార్దనరెడ్డిగారి స్వాగతోపవాసంలో కొన్ని మంది మాటలు వుండినాయి. "ఇక మా సంస్థలు సంఖ్యాత్మకంగా కాకుండా, గుణాత్మకంగా అభివృద్ధి చెందుతాయి. ఈ సంవత్సరం హస్తలలో 500 మంది పిల్లలను తగ్గించాము. వచ్చే సంవత్సరం ఇంకా తగ్గింది, ప్రతిదిద్దాల్సి గుణ శీలాలపట్ల, శిక్షణపట్ల, చదువుపట్ల వ్యక్తిగతమైన శ్రద్ధ తీసుకుంటాము." అన్నాడు శ్రీ జనార్దనరెడ్డి. నిజమే; కావలసింది 'క్యాంటీ' - 'క్యాంటీటీ' కాదు. కానీ, వాకాడులో అయితే తప్పక ఆశ్చర్యం ధోరుకుతుందని ఎంతో ఆశతో ఎంతో

సంస్థల నుద్దీర్ఘచరిత్రను చదివారు. ఈ సింహవలోకనంలో "ఇంత సామాన్యుణ్ణి, అంత పెద్దవని జేయగలిగానా?" అనే అనందానుభూతి కలగడం సహజంకాబట్టి బాలకృష్ణారెడ్డిగారు శ్రమను పాటించకుండా నివేదిస్తుంటారు. ఈనాడు వాకాడుసంస్థల ధన్యచరిత్ర, బాలకృష్ణారెడ్డిగారి సేవ తెలియనివారుంటారని మేమునుకోము. సన్యా

"బాలకృష్ణారెడ్డికి ఏటా కాన్సే!"

జూలై 15 తేదీ వాకాడునభలో శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి ఇలా వమత్కరించారు-

"బాలకృష్ణారెడ్డిగారికి ఏటా కాన్సే. ప్రతిసంవత్సరం ఒకటిదన్న (సంస్థకు) కంటుంటారు. ఏటా ఒక కాన్సయితే ఈ యేడు రెండు కాన్సయి. వారి 16 వ సంతానం సంస్కృత కళాశాల. 17 వ వీడ్డ భువ్వకేంద్రం కాబోతుంది."

నాలు జరవడంకూడా బాలకృష్ణారెడ్డిగారి విలక్షణాలలో ఒకటి. తమ కృషికి చేదోడు వాడోడుగా వుంటున్న శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డిని; సంస్థల శ్రేయోభిలాషిగా జమీనరైతు శ్రీరామమూర్తిని శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డి అధ్యురవస్థాలతో సత్కరించారు. పూలదండలు వేసుకోవడం, సన్మానాలు స్వీకరించడం కొందరికి అనందంగా వుంటుందేమోగాని, భవదీయునికి నిజంగా లేళ్ళు పొములు పారాడినట్లుండనడం!

అరోగ్య అనారోగ్య పరిస్థితులలో మహిళలు

అరోగ్య సౌభాగ్యములకు లోత

అధారపడునది

66 సంవత్సరముల పైగా ప్రసిద్ధిచెందినది

కేసరి కుటీరం (ప్రైవేట్) లిమిటెడ్

హైదరాబాద్, మద్రాసు-14

పింజీలు:

సీతారామ జనరల్ స్టోర్స్ (పింజీస్) విజయవాడ - సికింద్రాబాద్ - మచిలీపట్నం - బరహంపూర్ - చెంగుపాడు

తైము వోక్రం

బ్యాంకుల పెట్టుబడికి వ్యవసాయరంగం అర్హమైనదికాదా?

బ్యాంకుల్ని బాటయం చేయాలని; 'సోషల్ కంట్రోల్' చేయాలని వాద ప్రతివాదాలు వినిపిస్తున్నాయి. ఎక్కువ డబ్బు ఎక్కువగా బడాబడా వర్గముల వారికి పోతున్నదనేవాదం వాకబీవుంది. దీనికి శేవలం బ్యాంకులే కారణమా? ప్రభుత్వం అనుసరించే వర్గముల లైసెన్సింగు విధానం; విదేశీ మారకద్రవ్యం ముఠార్లు, వగైరా వగైరాలు కారణాలు కావా? అవిధానాల బోలెటిపోతుండా బ్యాంకుల్ని బాటయంచేసి, యజమానిబోర్డు మార్చేసినంతమాత్రంచేత నరిపోతుందా? ఏదీముఖ్యం? ఏది యికాముఖ్యం? అనే అవగాహన ముఖ్యంకాదా?

ఏదీముఖ్యం, ఏది యికాముఖ్యం అని తేల్చిచెప్పడెవరు? ఉదాహరణకు వ్యవసాయం. ఆవును, వ్యవసాయం అతిముఖ్యమని అందరికీ తెల్పు. ఈ వ్యవసాయరంగంలో బ్యాంకులు నిర్వహిస్తున్న పాత్ర ఏమిటి? వంటపొలాల దగ్గరకు వాణిజ్య బ్యాంకుల్ని తీసుకొచ్చే విషయం అంత సులువైందికాదు.

అయితే సులభమా? కష్టమా? అని గాకుండా అవగాహనతో, గుర్తింపుతో వనిచేయడం ముఖ్యంకాదా? దేశంలోని వాణిజ్యబ్యాంకులు అన్ని కలిసి యిచ్చిన ఆద్యాస్థులు - ముఠాల మొత్తంచూస్తే ఈ విషయం కొంత అర్థమవుతుంది. వ్యవసాయానికిగాను బ్యాంకులిచ్చిన ఆద్యాస్థులు, ముఠాలు 1964 వ సంవత్సరంలో కంటే 1965, 1966 సంవత్సరాల్లో మరి తక్కువకు వదిపోయాయి - మొత్తంగాను, శాతంగానుకూడా.

1964 మార్చి 31 తేదీ నాటికి దేశంలోని బ్యాంకులు వ్యవసాయం పేరుతో యిచ్చిన ఆద్యాస్థుల మొత్తం 0.4 శాతమైతే, 1966 మార్చి అఖరుకు యిది 0.2 శాతానికి దిగజారిపోయింది. అంటే వ్యవసాయరంగంలో వాణిజ్యబ్యాంకులు విపాతనూనిగుర్వహించడంలేదనే తేలుతున్నది.

ఇక ఆగ్రికల్చరల్ డి ప్రెసన్సుకార్పొరేషన్ వొకటి పిర్చింది. కాని దాని వ్యవహారంకూడా అత్యంత నిరుత్సాహజనకంగానేవుంది. 1966 సంవత్సరానికి యీ కార్పొరేషన్ 84 కోట్లరూపాయలు శాండ్స్ చేస్తే అందులో మంజూరుచేసింది రూ. 5 కోట్లకు మించిందీదు. ఈ ఐదు కోట్లలో కూడా నిజమైన వ్యవసాయానికి, నిజమైన వ్యవసాయదారులకు అందివుండేది బహు తక్కువగానే కనపడుతుంది. ఇక దేశంలో వ్యవసాయంగతి వట్టిండుకానీదెవరు?

బ్యాంకులుచేసే ఆద్యాస్థులకు, బ్యాంకులుపెట్టే పెట్టుబడులకు వ్యవసాయ రంగం అర్హమైనదికాదా? ఎందుకు కాదు? సెంట్రల్ బ్యాంకు ఆధిపత్యం ఏ. హెచ్. థాథా గారు - వ్యవసాయరంగంలో బ్యాంకులు నిర్వహించకగిన గురుతరమైన కార్యకలాపంకూర్చి ఎంతగానో చెప్పివున్నారు, ఎన్ని పతకాల్ని పిక్కలుపెట్టివున్నారు. మామూలుగా నంబుదాయకంగావచ్చే బ్యాంకుల అధికవిధానం, పెట్టుబడి విధానానికిమించి కొత్త పంథా త్రొక్కిందిలేదు యితవరకూ.

చెయ్యాలనే దోరణి వుండాలగాని, అ అవగాహన వుండాలగాని - ఏమైనా చేయవచ్చు, ఎంతైనాచేయవచ్చు. సాంఘిక అవసరాలేమిటో అర్థం చేసుకున్నప్పుడు అందుకనుసరే విధానాలు ప్రయత్నించవచ్చు. వ్యవసాయం, విద్య, వైద్యం, ఇట్లా ప్రతిరంగాన్నికూడా తమ పెట్టుబడులకు అర్హంగా చేసుకోవచ్చు. అమెరికా వంటి బోట్ల కొన్ని బ్యాంకులు తమకు వచ్చేలాబాల్లో 1 శాతం తక్కువగాకుండా తమ ప్యాంకంలో వుండే విశ్వవిద్యాలయాలకు, కాలేజీలకు విరాళాలరూపంగా అయితేనేమి ఎండ్మెంటు రూపంగా నైతేనేమి యిస్తుంటాయి. ఈ వర్గతి మనదేశంలో చాల తక్కువ.

ఇప్పుడిప్పుడు ద్రయినేటి ప్రాజెక్టుల వంటివాటికి లైసెన్సులైస్సు కార్పొరేషన్ వారు పెట్టుబడులు పెట్టడం యీ రంగాలకుమాత్రం తమ వనరులను మళ్ళించడానికి సాధ్యంకానిదేముంది? బ్యాంకుల నిర్వాహకుల్లో ఆ విప్లవాత్మకమైన ఆలోచనరావాలికాని; వాళ్ళల్లో ఆ ఆలోచన వచ్చేట్లు ప్రభుత్వం, రిజర్వుబ్యాంకువారు దోహదం చేయాలిగాని యిది సాధ్యం కాకుండా పోయేదేముంది? సంప్రదాయ సిద్ధంగా వస్తున్న ఆద్యాస్థులస్థానం, యిట్లాంటి రంగాలకుపైతం బ్యాంకులు తమ ఆద్యాస్థులు మళ్ళించవచ్చు. మళ్ళింది పురయకారకంగా మెలగనూ వచ్చు. అది జరిగేదెప్పుడు?

బ్యాంకుల సంపాద్యములు భాకర్చే గారు యిటీవల వొక ప్రకటనచేశారు - దేశంలోని బ్యాంకులన్నీకల్నీ 10 కోట్ల మూలధనంతో ఆగ్రికల్చరల్ ప్రెసన్సు కార్పొరేషన్ వొకదాన్ని ప్రారంభించి వ్యవసాయదారులుకుకూడా తమ వనరు - కొరవ 5 వ పేజీలో

సంవాంగం

వర్షం

జులై 21 తేదీమొదలు ఆగస్టు 6 తేదీలోగా వర్షంపరిమితి యోగములుకలవు.

పుష్కమికారై

జులై 20 తేదీవరకు గం. 3-50 లకు వర్షిక జలరాశిలో పుష్కమికారై ప్రవేశం.

గురుమౌఢ్యము

జులై 25 తేదీమొదలు ఆగస్టు 24 తేదీ వరకు వడమరదీక గురు అస్తమయము ఇందు శుభాదులు చేయరాదు.

జులై తిథులు

22 శని	పాడ్యమి	రా. 7-18	గం.వ.
23 ఆది	విదియ	రా. 7-36	,,
24 సోమ	తదియ	రా. 8-19	,,
25 మంగళ	చదితి	రా. 9-24	,,
26 బుధ	పంచమి	రా. 10-52	,,
27 శుక్ర	షష్ఠి	రా. 12-38	,,
28 శుక్ర	సప్తమి	రా. 2-22	,,

— నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి.

నివారణ పంటనాపి

వన్ను బుద్ధి నన్ను ప్రాణాటదీస్తుంది అరవరానికాద, అదోకలెక్క గాదు యవ్వనంలో, ఏదైన యింతైన వయసుకొచ్చినాక వల్లుబరువు.

కండలుడిగిపోయి, వెండాయ దేహమ్ము పినుగంతబోట్టి పినుగైన, దినదినానికేను దిగజారిపోతుండ నిరనమ్ము తిండి నిద్రలేదు!

ప్రాణమెగిసిపోట్టి వన్నుదగిరిందంటె అడుగుకొండవెడితె అమితపోటు రెప్పు లేనలేదు, రెండువారాలైంది కదిని నెల్లొరొచ్చి కాపితాగి!

కాన వచ్చవెట్టి, కర్పూరమద్దాను, వృత్తి లించ పుడుక పొట్టపియము, వసురు చెదిలొవేక, ప్రతిమందువాదాను పూర్వజన్మకర్మ పొయ్యెత్తు!

మునుపు యీ దినాల్లో ననుబట్టివాడిస్తే మొండికేస్తే యిప్పు మూలదోస్తే పిల్చి పిచ్చిచేస్తే పీకపాలేశాను వట్టకారో ముందువట్టరెండు.

మాతండ్రి బోయ్యనాటికి బోతకకాయమ్మువీడి ప్రాయము చెల్తై, యైతేమి వజ్రకాయుడు అతని పుత్రునకు నాకు అదిరానేలా!

సారముడిగినాక, నూరేళ్ళనిండాక పూడిపోతె వట్ల పున్నమికుకు వచ్చే దిక్కులేదు, నచ్చె యీలోవల్లె కదిలిపోతె వట్ల భాళియైతె!

చెప్పలోనిరాయి, చెదిలోనికోరిగ, యింటిలోనిపోరు యీతగానో గొప్పజేసి ప్రాని తప్పించెనేనున్న పంటనాపి అయ్యుకంటిబళ్ళ!

నాతోపాటువాళ్ళ నాకంటె తలకాయ నెలసిపోట్ల యిరుగుపొరుగువాళ్ళ వన్నుబుద్ధివెట్టి పాపాపబోలేదు యితవలకు, వాళ్ళవంతురాల!

పిడవోయి వన్నువెట్టింపమంటారు కొంతమందిచంద్రు కొజవనకవ, అయితేబోసిపోయి అయ్యమ్మయాయమ్మ వన్ను సిగ్గుదియర నవ్వుకోర!

కళ్ళబోతె దానివల్లచెట్టేముంది? చెయ్యికాలుబోతె సేగిలేదు, పున్నవట్లకాస్త పూడతెరికేశాక కోరలూడినాక కొనులైవు!

తేలుబాధనాకుతెలుసు, పార్వపునాపి కడుపునాపి కొర్రగాదునాకు అనుకవించినాను, ఆ బాధలవిచేరు వన్నుబాధచేరు అన్నలార!

పోయేయిలుముడిరి పోట్టెలుమాంసమ్ము, ఆ విరానికొక అవలేదు, కాయగసుకుమెక్కి కాలాన్ని పిలాగొ నెట్టగలను తనువునిలువగలను!

విట్టపీగుకాము వీరావేశంతోటి, భుజముదట్టుకాము బుద్ధిమాలి, పిందొదైవమాయ ముందురాబోయ్యేది ఏమయింది ఎవనికెలుకవడదు!

పుట్టిల్లు - చుల్కనగాచూచే మగవారి మనస్తత్వాలలో మార్పురావాలి!

వివాహమై, పిల్లలుపుట్టి, సంసారం పెద్దదై దాంపత్య జీవితంలో సుదురం సాగిపోయిన తర్వాతకూడా స్త్రీకి పుట్టిం దిగిగూర్చినతలంపు (ఆశ) తీయగా మహా దాశమైన అనుభూతిగా మిగులుతుంది. ఇది స్త్రీ సహజమైన లక్షణం. అందుకే పెద్దలు అడపిల్లకు పుట్టింబోత అని, 'అడపిల్లలన్న తర్వాత ఏ అచ్చటా, ముచ్చటాతీరినా పెండ్ల య్యేంతవరకే' కదా అని అంటుంటారు. గొప్పవారైనా మీదవారైనా తల్లిగారింటికి అనగానే మహాదానందాన్నినుభవిస్తుంది మగవ.

ఈలాంటి అనందానుభూతిని, పుట్టింటి అలిమనాన్ని కొందరు పురుషులు ఇష్టపడరు. హోటనలలో, వారిలోపా లను ఎక్కియాపుతూ చులకన చేస్తుంటారు. భార్య పుట్టిందిగూర్చి మాట్లాడితేసరి అకా రణంగానైనా అవహేయం చేయకుండా వడలరు. భార్య తరపువారిని నిందించడం ద్వారా వారొక విధమైన అనందాన్ని పొందినా ఆ స్త్రీ మానసికంగా ఎంతవరక చెందుకుందో అలోచించరు. చాలాగొప్పగా

మనంగా పిలవకాదు కాని ఆ స్త్రీపైకి పిలి అనలేకపోయినాఎంతగా కృంగిపోకుండా, ఎంతగా తన కర్తవ్య అనహసం పెంచు కుంటుందో పూహించరు. అమ్మగారింటిలో ఏదైనా శుభం కాసిందీ, అశుభం కాసిందీ - జరిగినప్పుడువెళ్ళాలినదేశదా? భార్యనైనా

శ్రీమతి రేబాల దమయంతిదేవి

వంపాతికదా? ఎన్ని విలువలు పోయినా, ఎన్ని తొలులువానినా కొందరు పురుషు లకు దీనుబట్టినట్లయినా వుండదు. అవిష యమే ఎక్కిమాట్లాడరు. ఉండబట్టలేక ఆ స్త్రీ అడిగినా తెక్కచెయ్యకుండా 'ఇప్పుడు సువ్యక్తపోతేమి? జరగదా ఆ మహా కార్యం?' అని తిరస్కరిస్తూంటారు. పోనీ ఆ పురుషులు ఏమీ తెలియనివారా అంటే అన్ని విషయాలూ తెలిసి ఒకరికి తీర్పు చెప్పగల లోకజ్ఞులు. కాని తమ స్వంత - కొరవ 5 వ పేజీలో

పసిరికలు - కామెర్లు

భయపడవనిలేదు

డాక్టరు సి. రామయ్యంగారు.

కంగనాయకుల పేరి - నెల్లూరు

కవిగాలు

లోకవిష్ణు

★ నెల్లూరు కాలేజీల బి. కాం. వేలంపెరి ★★
 డాక్టరుకోర్సులకు విరాళాలరూపేణా జిల్లానుండి
 2 లక్షలు పోయింది! ★★ వి. ఆర్. హైస్కూలు
 టీచర్ల గోడు ★★ నెల్లూరులో శ్రీ ఆరుద్ర

విమల్ - మన కాలేజీలు, మన చదువు నంధ్యలు చూస్తుంటే దాదాపు అర్థమైతే, ఏదోదాని మన నెల్లూరువారికి 'అతి'గానే వుంటున్నది. ఇప్పుడు ఆ సరికొత్త 'అతి' బి. కామ్ కోర్సు. నెల్లూరు కాలేజీలకు బి. కామ్ వేలంపెరి వట్టుకున్నదివచ్చును. వరసబెట్టి అన్ని కాలేజీలు యిప్పుడు బి. కామ్ను ప్రవేశపెట్టాయి. ఇన్నాళ్లదాకా నెల్లూరుజిల్లాకు సంబంధించి వొక్క కావలి కాలేజీ అవ్వలేదని తెలిసేది. కామ్ కోర్సు వుంటున్నది. అట్లాంటిది యిప్పుడు నెల్లూరుకాలేజీ బి. కామ్ కోర్సును ప్రవేశ పెట్టంది. గూడూరు కాలేజీ, కడకు విదవలూరు కాలేజీకూడా బి. కామ్ కోర్సును యీ సంవత్సరమే ప్రారంభిస్తున్నాయి.

ఉన్న క్లాసులకే, పున్న విద్యార్థులకే సరిమైన వసతులు, గదులు గట్టలేకుండా తంటాలుపడుతుంటే, కొత్త కోర్సులు ప్రవేశ పెట్టామని భయపడేవారు. కామ్ను కట్టుమానుకొని ప్రారంభించేస్తున్నామని. ఒక్కొక్క కాలేజీ వొక్కొక్క కొత్తకోర్సును ప్రారంభించేస్తే బాగుందా? అన్న వొక దానికే ఎగబడడంలేదే? యూనివర్సిటీ వారు కూడా అడిగిన తదుపనే అన్నిటికీ కట్టు మూసుకొని వసతులున్నా లేకనోయినా వాస్తవోపచరం చేసింది?

ఇంజనీర్లు చాలమంది రిటైరింగ్ చేయడంతో ఇంజనీరింగ్ కోర్సుమీద యీ సంవత్సరం వ్యాపారం కాస్తయినా తగ్గి నట్టున్నది. ఆ తగ్గడం డాక్టర్ కోర్సుకు వర్తించినట్లులేదు. డాక్టర్ కోర్సులో సీట్ల కోసం నెల్లూరువారు ఎక్కడికక్కడీ డోట్లు వేస్తున్నారు. హైదరాబాద్లో మాత్రం యీ సంవత్సరం డాక్టరు వట్టా పుచ్చుకొన్నవారు వందలమంది పుట్టే గాని లేక లాటరీగొడున్నారు.

దావణగిరి, బెల్గాం, మణిపాల్ వగైరా వగైరా మెడికల్ కాలేజీలకు ఎగబడు తున్నాను నెల్లూరు విద్యార్థులు. 5 వేలు, ఇంకా మాట్లాడితే 20 వేలుకూడా డిమాండ్ చేసి దొనేషన్లు కట్టున్నారు. ఒక్క నెల్లూరు జిల్లానుంచే మెడికల్ సీట్లకోసం యీ సంవత్సరం దొనేషన్లు రూపంలో వాదాపు 2 లక్షల రూపాయలు చెల్లించివుంటారని వొక అంచనా! సీటిచ్చి వేలువేలు దొనేషన్లు పుచ్చుకోవడం యీ చేకంలేనేసరి! నెల్లూరు జిల్లా రెడ్లు సంవత్సరంకంటే యింతింతేసి దొనేషన్లు చెల్లిస్తున్నారు. ఇక సామాన్యుడి పున్నతదిద్య ఆ నేటి గగనమైపోతున్నదా?

బి. ఆర్. హైస్కూలుకు సంబంధించి వొక విషయం నా చెవిసరిగ్గా. ఇంత యోరమా? ఇటీవల కొన్ని నెలలుగా అక్కడి పుపాద్యాయులకు శీతాలు ముట్టడంలేదట! జాకీశీతాలు యీ 15 తేదీదాకా ముట్టలేదట. ఏప్రిల్, మే నెల శీతాలు దాపాలవారిగా, మూడు జాకీస్టాల్ మెంట్లుగా యివ్వడం జరిగింది. ఒక సారి యీట్రై, ఇంకోసారి ఎనట్రై, మరోసారి మిగతా జాకీలన్ను- యీ రీతిగా అక్కడి అధ్యక్షులకు శీతాలు బట్టాడో చేయడం జరిగిందట! అదిగే దెవరు? ప్రయితేటు విద్యానంధ్యల పరిస్థితి

యింత యోరంగా తయారుకావడం అశ్చర్య కరం, విచారకరం. నూటికి నూరుకాతం శీతాలు ప్రభుత్వమే యిస్తున్నాకూడా యింకా యీ రకంగా జరగడం తోచనీయం కాదా?

ఈసంవత్సరం మన మనవహించిన వెంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయంలో డిగ్రీ తరగతి పరీక్షల్లో వొక విద్యార్థం జరిగింది. ఒకే వరసనెంబర్లు రెండుమూడు కాలేజీలకు శీతాయించడం జరిగిందట. నెల్లూరు శ్రీలకాశీ, తిరువతి ఎస్. బి. కాలేజీ, కర్నూలు శ్రీలకాశీలకు కలిపి వాకేవరస నెంబర్లు శీతాయించడం జరిగిందట. అందువల్లనే మొన్న పరీక్షల్లో డిగ్రీపరీక్షలవారికూ ప్రకటించేటప్పుడు నెంబర్లతోబాటు అమూడు కాలేజీలపేర్లు కూడా యివ్వాలివచ్చింది. ఇంత అబద్ధ రగా అగమ్యుగా నెంబర్లు శీతాయించడం అనేది యేయూనివర్సిటీ పరీక్షల్లోను జరిగి వుండదు.

బి. ఆర్. కాలేజీలో పాపం వొక విద్యార్థిని ప్రాక్టికల్ పరీక్షకు వెళ్ళితే 'యాప్యెంట్' వేసి అమె పెయిలెన్టు ప్రకటించడం జరిగిందట. అమెతండ్రి పాపం లబ్ధిదోమని విశ్వవిద్యాలయ పరిజ్ఞాపికలవద్దరెళ్లి మొత్తం కంటే అప్పుడు బయటపడ్డది అమె పక్కనంబరు కలిగిన వ్యక్తికి వేయవల్సిన 'యాప్యెంట్' మార్కు' అమెకు పడ్డదట! అమె ప్రాక్టికల్ రికార్డు పుస్తకంమీద పరిజ్ఞాపికలవల సంకలానాన్ని. అవకాశంబరువ్యక్తి అన్నిటికీ హాజరుగాకపోయినా యీవొక్క దానిమాత్రం హాజరైనట్లు గుర్తున్నది. ఈ యోరమైన పొరకాటువల్ల ఆ అమ్మాయి పెయిలెన్టు ప్రకటించబడింది. ఇంతకూ అమెను పానీచేస్తారో లేదో తెలియదు.

పరిజ్ఞాపికలకూడా వొకరిద్దరు అశ్చర్యార్థి ప్రకటించుకోవల్సివచ్చింది - ఆరే, కేవలం వొక్క ప్రశ్నకుమాత్రం ఇవాలు వ్రాస్తే కామెట్టా పాసుకాగలిగా? - అని. 'వావన' నాటకం ఖావకానికొస్తున్నది! ఇంత అబద్ధరగా పరీక్షలు నిర్వహించడం యీయూనివర్సిటీలోతప్ప మరొక చోట జరిగివుండదేమో! యూనివర్సిటీ స్టాయిలోకూడా యింత నిర్లక్ష్యమా?

అత్యాధునిక తెలుగుకవి చంద్రుడు ఆరుద్రగారు మొన్న నెల్లూరువచ్చిపోయారు మళ్ళీ. ఎందుకు? అధ్యక్షుల సన్నిహిత్య వ్యవహారంగాకాదు. అమధ్య అధ్యక్షుల సన్నిహిత్యం నంబంధంగా రెండుమూడు సార్లు నెల్లూరు వచ్చిపోయారు. అధ్యక్షుల సన్నిహిత్యం అదిరోనే ఆగిపోయిందట. మరొకరు? నసిమా కవిత్వంతోబాటు, ఆరుద్ర యిప్పుడు సాహిత్యపరిశోధనలో పడివున్న సంగతి విడితమేననుకొంటాను. 15 నంపు బాల్లో సామాన్యుడికి అందుబాటులో వుండేటట్లు నులతెలియిలో అంధసారస్వత చరిత్రను రచిస్తున్నారు. ఇప్పటికి 12 నంపు బాటు కాబోలు వెలువడాయి. మిగతా మూడు సంపుటలుకూడా ముగింబడోతూ ప్రథమాంధ్ర ప్రతికలు- సాహిత్యచరిత్ర- అనేవివయమైతానువాసేబుపాద్యాసానికి

సంబంధించిన సమాచారాన్ని సేకరించే దానికి నెల్లూరువచ్చారు. ప్రాగ్నిసివ్ యూనియన్ లైబ్రరీలో రెండ్రోజులపాటు కూర్చోని తనకు కావల్సిన సమాచారాన్ని కొంత సేకరించుకొని వెళ్ళారు. కొన్ని పాత పత్రికలు-మరింతే లైబ్రరీలో దొరకని పాత పత్రికలు- యిక్కడ యీ లైబ్రరీలోమీద నోట్సు తీసుకుని వెళ్ళారు. ఇట్లాంటి పెద్దల పరిశోధనా కృషికి యీ పురాతన లైబ్రరీ కొంతకొంత తోడ్పడుతున్నదంటే - దీనికొక గౌరవం, నెల్లూరుకు వొక గౌరవం. కాలేజీలు, విద్యానంధ్యల లైబ్రరీలు చేయలేని వనిని యీ పాతలైబ్రరీ చేయకలిగిందంటే మరింత అశ్చర్యకరం. నాలుగేళ్ళక్రితం నేను నెల్లూరు వెలికలగూర్చి వ్రాసిన కోనకొస్తా వ్యాసంకూడా అయిన పరిశోధనకు కొన్ని క్లూస్ యిచ్చిందని తెలుస్తొన్నప్పుడు నేను కొంచెం సంబరం పడకుండా వుండలేక పోయాను.

రెండేళ్ళక్రితం, వీరేశలింగంగారి శివ తంపై పరిశోధన చేస్తుండిన లియూ వార్డ్ అనే అమెరికా యువకుడుకూడా యీ గ్రంథాలయంలోని పాతపత్రికలు కొన్నిటిని 'ఫోటోస్టాట్' కాపీలుతీసుకొని పోయాడు. ఇట్లా ఎందరి పరిశోధనా కృషికో వువయోగవద్దున్న యీ లైబ్రరీ యిప్పుడు దిక్కులేక పడివున్నది. మొన్న మధ్య మరువూరు కోడందరామరెడ్డి తన కున్న పుస్తకసంకలనంనాకా యీ గ్రంథాలయానికి విరాళంగా యిచ్చేస్తే అది సరిగా పెట్టుకొనేదానికికూడా యిక్కడి వసతి దొలగలేదు. పుస్తకాలన్నీ పున్న మీదవాల్లోనే కుక్కిపడేయవల్సి వస్తున్నది.

ఇట్లావుంటే ఆర్. ఎల్. రెడ్డిగారు యీ టౌన్ హాలు లైబ్రరీ అప్పటిగప్పుడసంచేసి పారేశారు. టౌన్ హాలు ముఖద్వారంకూడా యీ లైబ్రరీ-రీడింగురూముకు యికమీదట వచ్చే దీలులేకుండాచేశారు. రీడింగురూము ముందుగా వొకదిన్నదారిపెట్టి అవకాశా వక్కా గోడకట్టిమూసేసి అప్పటిగప్పుడసంచేశారు. లైబ్రరీముందు సైకిల్ పెట్టుకొనే దానికికూడా బిల్డేకుండాచేశారు. ఇదీ పరిస్థితి.

(4 వ పేజీ కొరవ)
 విషయంలో, తననునమ్మి శివతరాగ స్వామిని గావచ్చిన భార్య విషయంలో తన ప్రవర్తన మారదు! ప్రకాశమీనగూర్చి గంటలకు గంటలు మాట్లాడగలరు. భార్య మనస్సుమాత్రం అర్థంచేసుకోరు.

సామాన్యంగా మన సాంఘిక వ్యవస్థలో వివాహం మొదలైన శుభకార్యాల సందర్భంలోనో, పండుగలలోనో, ఏ పెట్టు పోతలదగ్గర్నో తమకు, తమ చూడకు రగినట్లు మర్యాదలు జరగలేదనో అత్రగారింట్లోపట్టి కిసుకవహించడం మన అంధ్య చేతవు అల్లంధలో దాలమండికి ఒక ప్రత్యేకతవున్నది. కాలంగడదినా మీరు మామ గార్లయినా అత్రగారింట్లోవారిపైని కోపం మాత్రం తగ్గదు. ఇక ఆ అత్రమీదికోపం దుక్కిమీద (భార్యమీద) చూపిస్తారు. ప్రత్యక్షంగానో పరోక్షంగానో భార్యను నూటి పోటి మాటలతో, హితలతో, అవహాస్యాలవల్లనూనూ సమయంబోరినప్పుడల్లా. మరీ కొందరు అంక్షలుకూడా పెడుతుంటారు- పుట్టింటివారికి ఉత్తరాలు వ్రాయరాదు, వారువ్రాసినా తను చదవడం అమె చదువరాదు, వారిగూర్చి తనదగ్గర ఎత్తరాదు- అంటాను. పాపం వాళ్ళ తల్లిదండ్రులు, తోడబుట్టినవారూ యీవిధ విమయిందో, ఎలావుందో పాపం అని విచారపడుతుంటారు. కన్నతల్లి కుమిలి పోతుంది విడ్డూ తలచుకొని, మళ్ళీ

యీలాంటి పురుషులు కొందరు తమ కాలేజీ కోలాట్లో వరకట్టునిపేరం, శ్రీ స్వాతంత్ర్యంమీద అల్లగొట్టి వాదించిన పెద్దలు. గొప్ప అద్భుతమాయలుగా చెలామైన వారే. ఆ అద్భుతమాయలు వారికే, అంటే కాలేజీవరది బయటకువచ్చేకప్పుడే మళ్ళీ కొత్తగా కాలేజీలో చేరేవారికోసం అన్నట్లు కాలేజీగేట్లదగ్గరే వదలివస్తుంటారు ఇలాంటి మహానుభావులు.

నవమాసాలుమోసి కని పెంచిన తల్లి; పెళ్ళియ్యేంతవరకూ తనకోసం ఎన్ని వ్యర్థంకో, వ్యయప్రయానంకోర్చి, ఎంతో ప్రేమాభిమానంతో పెంచి విడ్డూనువదాలనే ఆశతో కాలేజీగేలా పెండ్లిబుడూరుని కొరకు గాలించి వారి హిరణ్యాక్ష వరాలన్నిటికీ తానుకుమించి వచ్చుకొని పెండ్లిజేసి నంపుంలో ఒక గృహిణిగా స్థానాన్ని కల్పించిన తండ్రమ్మా; ఒకే గర్భంనుండి ఒకే రక్తమాంసాలు వచ్చుకొని పుట్టిన తోడుట్టువులన్నా అట్టియత, అపొయితవుండటం తప్పా? అది మానవ ధర్మంకాదా? ఎన్నిలోకాల్కాల్క మర్యాద పున్నా "మిమల్" అనగానే ప్రీతి పుట్టింది వాళ్ళే ఖావకంవస్తారు. అన్ని విషయాలలోనూ భార్యను ప్రేమగాదూస్తూ అమె పుట్టింటివారి విషయంలోమాత్రం తేలికగా హీనంగా మాట్లాడటం విడ్డూక తెలిసిన పురుషుడు చేయతగినవని.

కేవలం మగవారుమాత్రం ఇలావుంటారనికాదు చెప్పడం. కొందరు స్త్రీలు హద్దు మీరి పుట్టింటివారిమీద అభిమానం, అపేక్షలతో తమవ్యవసాయకార్యాలలోనివన్నీ చేతికిదొరికినంతవరకూ అమ్మగారింటికి చేరవేసేవారుంటారు. తమ సంసారాన్ని గుండెనుకొంటారు. తల్లిగారింటిని పెద్దది చేయబోయి తనయింటికి మోసంరెట్టుకొనే స్త్రీలు లేకపోలేదు అటువంటివారిని కట్టుబాట్లతో పెట్టాలివ్వడం. ఎవరూ కాదనరు. కాని అలాకాకుండా ఉత్తపుణ్యానికి భార్యల మనస్సు నొప్పిస్తూ అమె పుట్టింటి వారినిగూర్చి వేణాకోళం చెయ్యడమంటే కొందరికోసంకాదు. నలుగురిలోనూ, అత్త, అడవిడ్డ, తోడికోడళ్ళ ముందు తన వాళ్ళనుగురించి న్యాయతగా, హీనంగా, మలకనగా మాట్లాడితే ఏ స్త్రీహృదయం నహిస్తుంది? శ్రీ ఈ విషయాలను అంత తేలికగా తీసుకోగలుగుకుండా? ప్రతి దిన్న విషయానికి అతి సున్నితంగా అలోచించి కారవడి ఎంతో వ్యభవచేస్త్రీలు దాలామండివుంటారు. ఇటు భర్తకు ఎదురుచెప్పలేక సాటివారిలో ఆ పమానం భరించలేక తమకుండ్లలోని కన్నీరు హృదయానికి దించుకుంటూ మోసంగా నహించినా మానసికంగా ఎంతగానో వ్యధ చెందుతుంది. కొందరు భరించలేనివారు వాదనలతో, పోట్లాటలతో ఇంటినినరకం చేసుకుంటారు. పరస్పర అన్యోన్యత, అమరాగాలమధ్య ముండ్లవంటి ఇలాంటి దిన్నదన్న విషయాల్లో ఎన్నటికీ మానని గాయాలుగా మనస్సులో గుర్తి పోతవి. ఈసంగతి గ్రహించలేక అల్లం గుల మనస్సులను మాటిమాటికి అకొంకిలో నింపుతూ అర్థంలేని సంకృప్తిని అనందాన్ని అనుభవించే మగవారి మనస్తత్వంలో మారుపుస్తుందా? ఈ మారుపుస్తే శివీకం పూలబాటోకుంది.

రైతులొకం

(4 వ పేజీ కొరవ)
 లను మళ్ళించే పతకం వొకటి ప్రారంభించబోతున్నామన్నాడు. 10 కోట్ల మూలధనమనేది - దేశ వ్యవసాయావసరాలకో పోల్చిస్తే బహువ్యయమేకావచ్చు కాని ఆ అలోచన కొంతవరకు ప్రశంసనీయమైనదే. ఆ మార్గంలో మరింత గట్టి ప్రాతిపదికమీద కృషి జరగవల్సివుంది. అట్లా జరుగుతుందనే ఆశిస్తాం.

మంచి వ్యాపార కేంద్రములోవున్న రెండు భవనాలు విక్రయించబడును
 నెల్లూరు స్టోన్ హౌస్ పేట ఇస్టాండువద్ద రైల్వేస్టేషన్ స్టోన్ హౌస్ పేట (సుబ్బారోడ్డు) తదితర వ్యాపార కేంద్రములన్నిటికీ కూడ బిల్డే ప్రస్తుతం ఇయరాం కాపీ తోజన వాటోల్, జయలాడ్డిలుగావున్న, మంచి లాభసాల్పైన రెండు భవనాలు మొత్తముగాగాని, లేక వేరువేరుగాగాని విక్రయించబడును.

వివరాలకు: క్రింది అడ్రసులో విచారించవలెను.
 గంగా రమణయ్య
 6/217 శీలగంపిడి,
 స్టోన్ హౌస్ పేట - నెల్లూరు-2

కోడె పోయింది

నాకు చెందిన ముద్రకోడె పడిపోయింది. 2 అంగుళాల కోడెలు, కొనకొమ్మలు దిరిగివుంటాయి, కాలపట్టలేదు, విద్యన వెలిగివేరివారిముచ్చవుంటుంది. పోలిడితెల్లినవారికి రు. 25/- బహుమతి యివ్వగలము.

బిరుదవోలు కోటిరెడ్డి.
 కనుపరిపాడు (నెల్లూరుతాలూకా)

హుజూర్ నగరు మునిసిపల్ మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో
 E. P. 11 of 67. O. S. 13 of 63

on the file of the M. M. Court, Huzarnagar.
 అట్లూరి గోపయ్య - డి. హో - (వాది.)
 ఎడ్వ. రోశయ్య - డి. బెట్లర్ - (ప్రతివాది.)
 ప్రె. ఇ. పి. లో వ్యక్తి వాది కాలాకు పెడ్యూలు దాఖలానికి డిక్రీ ప్రకం మరియు అప్పిల్యింగ్ 31-8-1967 తేదిన పగలు 11 గంటల నుండి ప్రె కోర్టువారి యెదుట యాలము వేయబడును.

పెడ్యూలు:-
 నల్లగొండ జిల్లా, హుజూర్ నగరు తా. మునగాలవరగనా, జగ్గయ్య పేట సబ్ రిజిస్ట్రార్ ఇలాకా, వీరిపురంగామవలెవారు, లక్ష్మీ పురం గ్రామములో వుండబడిన మెరక నర్సే నెం. 256/1 రు, య 6-20 తెంట్లు మింజామలే య 2-00 తెంట్లు దీనికి హద్దులు:-
 [ఈ] కమ్మల గోపయ్యకూడు.
 [ద] అట్లూరి చినవీరయ్యకూడు.
 [వ] నీలకంఠం కాయలు కూడు.
 [పు] ఇదేనర్సేనెంబరులో మిగతాకూడు.
 - కె. వి. రామారావు,
 డిక్రీహౌల్డరు అధ్యక్షుడు.

కావలి డి. ము. కోర్టులో

O. S. No 22 of 1967.
 కల్వసేరి బ్రహ్మయ్య - వాది.
 పేక్ మనీశాసాహెబు 3/3 రసూల్ నాహెబు - సాక్షి - వింజమూరు గ్రామం, వుదయగిరి తా. అనేవారి - వ్యతివాది.
 వాదికి సీవల్ రావంసిన ప్రావోమిటాకి నీపై దావా చేసినందుకు సీటు నోటీసుకు గాను 28-8-1967 తేదికి వాయిదా వేయబడినది. గాన నడరు తేదిన ప్రె కోర్టుకు సీటు పోషరై సీటుగల అజీవలెను ప్రె కోర్టులో తెలుపుకొననిచో నీ పరోక్షమున రిక్వారించబడును.
 - తోట రామమూర్తి - అధ్యక్షుడు.

జమీనారైతు

సంవత్సరం చందా రు. 12-00
 6 మాసములకు 7-00
 అంతకు తక్కువకాలమునకు వసతిలేదు.

ఆంధ్ర విశారద పరీక్ష

కేంద్రము - నెల్లూరు

ఆంధ్ర సాహిత్య పరిషత్ వారు నిర్వహించు విశారద పరీక్షలు నెల్లూరునందు ఆక్టోబరు నెలందు జరుగగలవు. 81-7-67 తేదినాటికి పరీక్ష తుల్యము మాకు చేరవలెను. అప్రెన్ రూ. 1/- అదనపు తుల్యముతో 15 రోజులవరకు స్వీకరింపబడును. ప్రశ్నోత్తరములకు 15 ప్రాప్తాంశాలు వసవలెను.

ఇట్లు - కేంద్ర వ్యవస్థాపకులు:-

నాదెళ్ళ స్వామికృష్ణ.

బాలాజీ నగర్ - నెల్లూరు-2.

తాటిచెట్టు అమ్మకం

నా వద్ద తాటిమానులు దిన్నవి-పెద్దరి అమ్మకమునకు వున్నవి. కావలసినవారు ఈ క్రిందివారిని సంప్రదించవచ్చును.

కొండూరు కృష్ణారెడ్డి,

ముదిపర్తిపాళెం.

(నెల్లూరు తాలూకా.)

బుడ్డె కనుపించుటలేదు

పాడిబుడ్డె, బుంగకొమ్మలు, కొల్లిబుడ్డెవలె నలుపు, తోకకొనన తెలుపు 14-7-67 తేది తుక్కవారంనాడు శ్రీ కస్తూరిదేవి కాం పొందులో మేయురు తప్పించుకొనిపోయినది. పోడిడి తెలిపినవారికి బహుమతి యివ్వబడును.

అనం పద్మనాభ రెడ్డి,

పొగతోట - నెల్లూరు

నెల్లూరు డి.ఎం. కోర్టులో

E. P. No. 300 of 1966.

G. O. S. No. 50 of 1958.

శ్రీ మూలస్తానేశ్వరస్వామి దేవస్థానము, నర్సేపల్లి -వాడి. విరదవోలు రామకృష్ణారెడ్డి - వ్యతివాది.

యా క్రింద వివరించిన పెద్దబాబు దాఖలా ఆఫీసు 24-7-1967 తేదిన ప్రై కోర్టువారి యెదుట యాలము వేయబడును. గనుక యావన్మందికి తెలుపడమైనది.

పె. థ్యూలు:-

నెల్లూరు రి. డి. ఇలాకా, ముత్తుకూరు నడ రి. లో చేరిన నర్సేపల్లి రిట్టు III యినకపాలెం గ్రామములో వ్యతివాదికి హక్కు అనుభవము గల కోరు మాగాణి.

వట్టా వర్గే నెం. విస్తీర్ణము హెక్టార్ నెం. నెం.

448 921/3 4-40 తెంట్లలో 1--40 0.567

942/10 1-88 తెంట్లలో 0-60 0.243

-కుటుంబం 2-00 0.810

పుమారు క్యారు:-

డిక్లెయేర్లు కిమ్మరు రూ. 1000/- అమీనా కిమ్మరు రూ. 8000/-

- రి. వి. సుబ్బారావు, వాడి అధ్యక్షులు.

పసిరికలు -

కామెర్లు

తయవడవలెను

రాక్షసు సి. రామయ్యంగారు.

రంగారాయపేట - నెల్లూరు

నెల్లూరుజిల్లాలో తెలిపోవు

21 లక్షల జనాభాకు

1205 తెలిపోవు!

గూడూరుకే ముందు ఆటోమెటిక్

ఎక్స్ప్రెస్-ఆత్మ కూరుకు త్వరలోమోక్షం

"పోను చేసినా, పోయి చెప్పినా తలదినదేదో తెలుపుకోగదా!"

అన్నారోక అడుగు కదిగారు.

ఇంటిలో పోక పెట్టుకొని తలదినదేదో చెప్పినానే దశకు మనదేదో జనాభా ఇంకా చేరుకోలేదు. పోయిచెప్పకునే దశలోనే వున్నాం మనకుంకా. ఈ దేశంలో ని ముప్పాతిక ముప్పిసం జనాభా సరిగా అన్నానికికూడా లేని దశలో వున్నంతకాలం పోను పెట్టుకోవడం అనేది సాధ్యమయ్యేవనేనా?

నెల్లూరు జిల్లాలో వున్న దాదాపు వెయ్యిన్నీ నాలుగువందల గ్రామాలకు గాను కేవలం 20 బోట్లమాత్రం తెలిపోయి ఎక్స్ప్రెస్ పనిచేస్తున్నాయి. ఈ 20 తెలిపోయిన ఎక్స్ప్రెస్ లకు గాను 1205 తెలిపోయిన కనెక్ట్ లు మాత్రమే వుంటున్నాయి. మరో 104 ఎక్స్ప్రెస్ లను కనెక్ట్ లు కూడా వున్నాయనుకోండి. నెల్లూరుజిల్లా

బం. గో. రె.

మొత్తం 21 లక్షలమంది జనాభాకు 1205 పోస్టున్నాయన్నమాట.

తెలిపోక సౌకర్యం విషయంలో జిల్లా ఎంత వెనుకబడివున్నదో ఈ అంకెలే తెలుపుతున్నాయి. తెలిపోక అనేది ఆయా ప్రాంతాలవ్యాపార - వాణిజ్య - నాగరికత స్థాయిలకు దిద్దుమసుకొంటే నెల్లూరుజిల్లా ఎంతవెనుకబడి వున్నదో ప్రత్యేకించి చెప్పనక్కరలేదు.

తాలూకాలవారీగా తీసుకున్న యిటు ప్రక్క రావులతాలూకా కేంద్రంలోను; అటుప్రక్క దర్శి, కనిగిరి; మధ్యలో అత్తకూరు, ఉదయగిరి తాలూకా కేంద్రాలలో పోక సౌకర్యమనేదే విరలదేదు. అంటే జిల్లాలో 13 తాలూకా కేంద్రాలుంటే అందులో యింకా 5 తాలూకా కేంద్రాలకు తెలిపోక సౌకర్యాలు సమకూర లేదన్నమాట. ఇందుకుగాను యీ సంవత్సరానికి, బహుశా వచ్చేనెల లోగానే అత్తకూరులోమాత్రం తెలిపోక ఎక్స్ప్రెస్ యేర్పడబోతున్నది. మిగతా నాలుగు తాలూకా కేంద్రాలకు తెలిపోక ఎక్స్ప్రెస్ సౌకర్యం ఏర్పడాలంటే మరికొంత కాలం వదులదనుకొంటాను.

ఇక తాలూకా గ్రామాదులు తీసుకుంటే కోవూరు తాలూకాలో నాలుగు బోట్ల తెలిపోక ఎక్స్ప్రెస్ లున్నాయి. నెల్లూరు తాలూకాలో మూడు బోట్ల, గూడూరు తాలూకాలో మూడుబోట్ల ప్రాప్తాంతం గాబట్టి కలుపూరు-ప్రదాపురంలోను పోక సౌకర్యం యేర్పడివుంది.

ఎక్స్ప్రెస్ ల వారీగా పోక కనెక్ట్ ల వివరం ఈ క్రిందివిధంగా వుంది:

ఎక్స్ప్రెస్	పోక కనెక్ట్ లు	ఎక్స్ప్రెస్ లు
నెల్లూరు (మాన్యువల్)	687	73
గూడూరు (మాన్యువల్)	180	20
అటోమెటిక్ :		
కావలి	73	4

తెలిపోక డైరెక్టరీ

కొత్త తెలిపోక డైరెక్టరీ వచ్చింది! పాత తెలిపోక డైరెక్టరీలో 43 పేజీలన్న నెల్లూరు పోక నెంబర్లు యిప్పుడు 53 పేజీలకు పెరిగింది. మరో 2 పేజీలకు ప్రాంత సరిహద్దులపైగా నెల్లూరుకు అటోమెటిక్ సౌకర్యం వచ్చేట్లులేదు. నెల్లూరు మున్సిపల్ కేర్పెన్సరీ యింటి పోక నెంబర్లు యింకా 454 అనేవున్నది. మున్సిపల్ కౌన్సిల్ రద్దయిపోయి రెండు సంవత్సరాలు గడుస్తున్నా 'చేర్కె' గారి పోక నెంబర్లు మాత్రం చెక్కుచెదరకుండా దర్శనమిస్తున్నది!

కోవూరు	42	+	2
కందుకూరు	25		
నూత్తూరుపేట	23		
తోటవల్లిగూడూరు	23	+	1
మైపాడు	22	+	1
కొడవలూరు	22	+	1
కోట	22		
వెంకటగిరి	19		
అల్లూరు	18		
సింగరాయకొండ	18	+	2
తలుపూరు	17		
నాయుడుపేట	14		
విడవలూరు	13		
ప్రదాపురం	13		
పొదిలి	13		
బుద్దిరెడ్డిపాళెం	11		
పొదలకూరు	10		

నెల్లూరుజిల్లాలో ఇప్పుడు 687 కనెక్ట్ లుంటే గతసంవత్సరం మార్చి ఆఖరుకు 579 వుండేదనియి. అంటే వాక సంవత్సరంలో కొత్తగా నెల్లూరుకుయిచ్చిన కనెక్ట్ లు 58 మాత్రమేనన్నమాట. అట్లాంటిది యిప్పుడు నెల్లూరు ఎక్స్ప్రెస్ కోత్ పోస్ట్ కనెక్ట్ ల కోసం వడిగాపులుగానూ వెయిటింగ్ లిస్టులో 174 మందికూడా వున్నారు. ఇందులో ఇంకొక నెంబర్ లో 60 కొత్త కనెక్ట్ లు మాత్రమే యివ్వబోతున్నారు. ఈ 60 ఇచ్చేస్తే నెల్లూరు ఎక్స్ప్రెస్ లో వుండే 6 బోర్డుల కెపాసిటీ సరిపోతుంది. 7-వవోర్డు అమర్చేదానికి ఇంకొక అరునెలలు అయినా వుండుంది. అ బోర్డు అమర్చితే మరో 120 కనెక్ట్ లకు అస్సారంవుంటుంది; కేబుల్స్, ఇనుపవైర్లు వగైరా సరికరాలువుంటే. 8వ బోర్డు అమర్చేదానికి యిప్పుడున్న ఎక్స్ప్రెస్ రవాణా సరిపోదు. ఈ లెక్కన నెల్లూరుకు అటోమెటిక్ ఎక్స్ప్రెస్ సౌకర్యం త్వరలో ఏర్పడవచ్చును. కాని యింకా స్టలసేకరణకు జరగాల్సిన ప్రాథమిక ప్రయత్నాలే పూర్తి చేయాలి. 80 వేలకు బృందావనంలోని స్టలాన్ని సేకరించేదానికి గర్భయంత్రాత్రం తీసుకోబడినట్లుంది. అంటే యీ లెక్కన నెల్లూరు అటోమెటిక్ ఎక్స్ప్రెస్ యేర్పడాలంటే కనీసం మూడు నాలుగేళ్లయినా వచ్చేట్లున్నది.

అయితే నెల్లూరుకంటే ముందుగా

గూడూరులోమాత్రం అటోమెటిక్ ఎక్స్ప్రెస్ సౌకర్యం యేర్పడబోతున్నది. కవనగర్ నానికి వదిలూడా ప్రారంభించే దశకు వచ్చిందట. అక్కడ 400-600 కనెక్ట్ లుండే బోర్డు యేర్పడబోతున్నది. అట్లానే కావలిలో యిప్పుడున్న అటోమెటిక్ ఎక్స్ప్రెస్ త్వరలోనే మాన్యువల్ ఎక్స్ప్రెస్ గా మార్చే అలోచన వున్నట్లున్నది. అట్లానే కోవూరు, కోట ఎక్స్ప్రెస్ ల బోర్డులను విస్తరించేసే అలోచనకూడా వున్నదట. ముందు కోవూరువిస్తరణకు అధిక ప్రాముఖ్యత యివ్వబోతున్నట్లున్నాడు.

ఇక వెయిటింగ్ లిస్టులలోని వివరం చూస్తే గూడూరులో 25; కోటలో 18; కావలిలో 15; తోటవల్లిగూడూరులో 12; కోవూరులో 11; కొడవలూరులో 12, మైపాడులో 10; బుద్దిలిలో 6; సింగరాయ కొండలో 11 వెయిటింగ్ లిస్టులో వడిగా పులు గాస్తున్నారు. ఇందుకుగాను గూడూరులో 25; కొడవలూరులో 3, మైపాడులో 2 వచ్చే వాకటి రెండునెలల్లో కనెక్ట్ లు యివ్వబోతున్నారు.

ఇకపోతే ప్రస్తుతము నెల్లూరు నుండి గూడూరుకు 3 రైన్సుమాత్రం వున్నాయి, త్వరలో 5 చేయబోతున్నారట. అత్తకూరులో వచ్చే నెల లో ఎక్స్ప్రెస్ ప్రారంభించగానే ఉదయగిరి, వింజ మూరులలో పబ్లిక్ కాలి అవీసులు పెట్టబోతారట. దాని తర్వాత ముత్తుకూరు - నర్సేపల్లి (ఇనకపాలెం) - ఇందుకూరు పేటలలో ఎక్స్ప్రెస్ ల స్థాపించే అలోచన కూడా వాకటివున్నది.

నెల్లూరునుండి కడపకు డైరెక్టులైన ఈ నెలూరులోగా పొరంబం కాబోతున్నదట. ఇంత జరిగినా జిల్లా నాలుగు చెరుగులా తెలిపోక విస్తరణ జరగడంలో జాప్యం జరుగుమానే వున్నది. సింగరాయ కొండనుండి కందుకూరు, పొదిలి, దర్శి, కనిగిరి-యిదంతాకూడా గుంటూరు నడ డివిజన్ లో చేరివున్నందువల్ల ఆ ప్రాంత విస్తరణలో తగిన శక్తి కనపడుతున్నట్లుగా లేదు.

దేశం మొత్తంమీద కూడా తెలిపోక విస్తరణ పరిస్థితి యిట్లానే వున్నది. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిననాటికి దేశంలో 1 లక్ష 20 వేలు తెలిపోవుంటే ఇప్పుడు 9 లక్షలా 70 వేల పోస్టు వున్నాయి. 1970 నాటికి యింకో 4 లక్షల పోస్టు ఏర్పడినా వెయిటింగ్ లిస్టులో మరో 6 లక్షలదాకా వడిగాపులు గాస్తూవుండవల్సివచ్చినదేనట.

పలెలు

(3 వ పేజీకొరవ)

మాట్లాడివుండినారు. ఇప్పటి పాలకులు మాత్రం వేరే యిల్లు ఏర్పాటుచేసుకొని లైబ్రరీని కొనసాగించివుండవచ్చుగదా!

కోటవంటి ముఖ్యమైన గ్రామంలో బ్రాంచి లైబ్రరీని లేకుండాచేయారంటే, అది అంజీవనంలేక కాదు, తమ రాజకీయ ప్రశస్తిలైన చంద్రశేఖరరెడ్డి న్యగ్రామం కావడమే కారణమంటే నిందకాబోదు. ఇదివరకు చంద్రశేఖరరెడ్డి మనిషి అనే కారణంతో వాకమోక్షం అంటివంపారు; ఇప్పుడు లైబ్రరీని పూరు దాటించారు. గాజీరాజ్ అనే హైదరాబాదు శేఖరుకు, కోటలో విలసిల్లిన ప్రతిభ్యని కాబోలు ఈ చర్య!

ఇంతకూ కోటబ్రాంచి లైబ్రరీని మరొక బోటుకు తరలించాలనే తీర్మానం ఎల్. ఎల్. వి. నర్సయ్య నమావేశంలో చర్చించి తీర్మానించబడిందా? అనలు ఈ విషయం ఆ సమావేశానికి హాజరైన నమ్మలకు తెలుసా? కనీసం గూడూరు తాలూకాకు ప్రాతినిధ్యం వహించే నిర్ణయ నాయకుడు, తిరుమూరు వెంకటసుబ్బారెడ్డి గంగవట్లం వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారలైనా

తెలుసా? - ఎవ్వరికీ తెలియడంలే, ఏమిటి కుంతకోణం? - కోటవాసి.

కనిగిరి పోక

పేరుకు పోక వున్నదేగాని, ఎప్పుడూ 'అవుట్ ఆఫ్ అర్డర్!' కనిగిరి పోయలు రెండేళ్లక్రితం పోక వస్తుందంటే యెంత సంబరవద్దారో, ఈనాడు అంత దిరాట వదుతున్నారు. ఎక్స్ప్రెస్ 48 మైళ్ల దూరాన ఒంగోలులోవుంది. పదిమందివుంటే ఎక్స్ప్రెస్ యిస్తామన్నారు. 5 మంది తీసుకున్నారు. ఈ తీసుకున్నవారికి, తీసుకోనివారికి తేడాలేదు - వాకటా బోట్ ఆఫ్ అర్డర్! లైన్ సరిగావుంటే పదిమందికాదు. యాల్లామంది తీసుకుంటారు.

అవసరమైనవనివుంటే కనిగిరిపోయి పోక చేయవలసి వస్తున్నది. ఈ దుస్థితిని కావలసినదిగా తెలిపోక అధికారను కోరుతున్నాము. - ప్ర. సంగయ్య.

బిట్లగుంట ఇండన

బోగోలు కరణాన్నిగూర్చిన విచారణ సందర్భంలో గతవారం ప్రకటించిన వార్తపై, వ్యవసాయకార్మిక సంఘంనుండి ఒక కటకాగిలాల్ ద్వాయి. సారాంశం - ఆ కరణంమీద ఆరోపణలు వాస్తవాలేననీ. పై ఆదికార్లు విచారిస్తున్నారటాబట్టి, మనం వదిలేద్దాం.

బుచ్చి హైస్కూలు

గరల్స్ హైస్కూల్లో మూడవపాఠం నుండి పాస్ చేసినట్లు బోర్డులో పేరుపేసి, నాల్గవపాఠంలోచేరి వస్తరాలు గిన్నకాలు కొన్నతర్వాత మళ్ళీ తర్జిపాఠంకే పామ్మ న్నారని, ఇదేమిటి ఆశ్రమని చెల్లాయ పాశెంనుండి కోవూరు దినపీఠరావయ్య లబోడిబోమంటూ వ్రాస్తున్నాడు.

జిల్లా విద్యాకాళాదికారికి చెప్పబోవయ్యా, అన్యాయం జరిగివుంటే పరిశీలించి న్యాయం కల్గిస్తాడు!

ఉప్పలపాడు పుస్తకాలు

ఉదితంగా వందమని ప్రభుత్వం పుస్తకాలిస్తే, ఆర్థిక బురు అమ్ముతున్నాడని ఒకరు వ్రాస్తున్నారు. నిజమా, హెచ్చా స్తరుగదా! విద్యాభ్యాసోద్యోగులు విచారింపడం బాగుంటుంది.

ఉదయగిరి నియంత్రణం

కుటుంబ నియంత్రణ ప్రచారము, కృషి బహుళంగావుంది. మనప్రజాశివా కార్యక్రమాల్లో ఇప్పుడు గురులు మిగిలి వుండేది ఈ ఒక్కదానిలోనేకదా!

ఉదయగిరి కుటుంబ నియంత్రణ క్యాంపు సమితి అధ్యక్షంలో ఏర్పాటు చేయబడింది. 100 మంది పురుషులకు వాస్తవమీ ఆవశ్యకతను చేయబడినాయి. 20 మంది స్త్రీలకు బాప్ లు అమర్చబడినాయి. డి. ఎం. ఓ. డాక్టరు బి. నారాయణరెడ్డి, డాక్టరు పి. రమణయ్య, డాక్టరు పి. వి. రామారావు, డాక్టరు వి. యస్. ఆర్. నాయక్, డాక్టరు (శ్రీమతి) రాధా కృష్ణయ్యగారలు ఆవశ్యకతచేయారు. పదిమంది ముస్లింలు ఆవశ్యకతను చేసుకోవడం చెప్పబడిన విషయం. ఈ క్యాంపుకు జిల్లా ప్యామిలీ ప్లానింగ్ అఫీసరు శ్రీ ఎ. సరసింహస్వామి, శ్రీమతి శేఖర దమయంతి చేరి, కుమారి జయలక్ష్మి, జయరామయ్య, బి. శ్రీనివాసులు ప్రభుత్వ పాల్గొని పువస్థనించారు. సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ పి. చెంచురామయ్య, డి. డి. డి. శ్రీ. సి. ఎస్. ఆర్. అంజనేయులుగారలు యాకార్యక్రమానికి సముదేశమైన ఏర్పాటుచేయారు.

వెలిగండ్ల వి. డి. ఓ

ఉపాధ్యాయులవద్ద చాలా సానుభూతి ప్రదర్శిస్తున్నాడని దిలంబావెల్లె జీవరు శ్రీ పేరే మస్తాఫా సంతోషాన్ని వెలిబుస్తున్నాడు. ఉపాధ్యాయుల ఆతిథ్యవాన్ని సంతోషించుకుంటే, ప్రజల ఆతిథ్యవాన్ని పొందినట్లేకదా!

వారం వారం

(2 వ పేజీ కొరవ)

విడివగా కాంగ్రెస్-ప్రజా-నాయుక్ సోషలిస్టువర్గాలు కలిసి వర్తించడం. 'కాంగ్రెస్ సంస్కరణ' విషయమై 'జమీన్ ద్రైతు' ప్రాసన హెచ్చరికను గమనించి, అసాధ్యతలోని వార్తాకర్తలకాన్ని అవలంబించి, సామర్థ్యం- సోషలిస్టు ప్రభుత్వం గలవారిని లోనికి తీసుకుంటే అది సాధ్యమవుతుంది.

ధనం అయినా వాగ్దాని వంటివాణ్ణి స్థానిక కమిషన్ పెద్దగా చేయడం ఈ సందర్భంలో గమనించదగినది. ప్రధాన మంత్రి పదవికి ఎవరిని పేరా అవడమి నలంకరించడానికి శక్తిగలవారే తీసుకుంటున్నది. ఇది హద్దించదగిన విషయం.

ఈ సమయంలో రాజాజీ - లోహియా కలిసి మొత్తం ప్రజాస్వామిక వర్గాల కూటమి అంతా అవలంబించదగిన కార్యక్రమాన్ని రూపొందించగలిగితే జాతీయ ప్రభుత్వం సంభవం కావచ్చును.

జాతీయ ప్రభుత్వం కి నమయం ఎన్నడో వచ్చింది. ప్రస్తుతం మరి ఎక్కువైనది.

ధరలు, అదాయాలు, లాభాలు-ఇవన్నీ అడుపులోవుంటేగాని మన ఆర్థిక స్థితి పెంపుకాలేదు.

ధరలను అణచమని అందరంటారు. తమ అదాయాలకోరికే రావద్దని కార్మికులు వగైరాలంటారు. లాభాలను ముట్టవద్దని యజమానులంటారు. నిజానికి ఈమూడు ఒకదానిపై ఒకటి ఆధారపడివున్నవి.

అదాయాలు-లాభాలు పెరిగి ధరలు పెరిగితే బాధలేదు. కాని వాటిమించి విపరీతంగా ధరలు పెరిగితే చాలకష్టం.

మన అదాయాలు, లాభాలు మునుపటి కంటే చాల ఎక్కువ. కాని అంతకంటే ఎక్కువగా ధరలు పెరిగినవి.

ఈ సమస్యను అంతా కలిసి పరిష్కరించవలసేగాని పాక్షికంగా కాదు.

అంతేగాక చైనా విషయం పార్లమెంట్లో చర్చకు వచ్చినపుడు ఎవరి వైఖరి ఎట్లున్నది తెలిసిపోయింది. దేశాధిపత్యం అనే శబ్దాలను దేశాధిపత్యం కలవా రంతా కలిసి ఎదుర్కొనవలసిన సమయం రాలేదా?

చైనా ప్రమాదం గట్టిగా వున్నదని మన విదేశాంగ మంత్రి వల్మీకీ తర్వాత గూడా ప్రజాస్వామిక శక్తులన్నీ కలిసి జాతీయ ప్రభుత్వానికై కృషిచేయక పోవడంలో అర్థమేమిటి.

జాతీయ ప్రభుత్వమేమంటే వల్మీకియే విషయంలో మనం వప్పులో కాలు పెడుమా?

అంతర్జాతీయంగా మనం అవహేన్యం పాలుగాకుండావుండవలసినట్లే, ప్రపంచ రాజకీయాలలో ప్రజానిధులైనవారి చేతిలో మన విదేశాంగ వ్యవహారాలన్నీ వుండవలసినదా! జాతీయ ప్రభుత్వంలేనిది అది ఎట్లా సాధ్యమవుతుంది?

ఇంకా విన్నది. ఈ ప్రకటనను పరిశీలించండి: "అణుశక్తి నిర్మాణానికి కావలసిన సాంకేతిక విజ్ఞానమంతా మనవద్ద కలదు. పాఠశాల విద్యను ప్రస్తావనకు నేను పోదలనుకోలేదు. నాకు తెలిసినదేమనగా, అణుశక్తి మనవద్దవుంటే, ఈ శక్త్యాలు కలిగిన మన శత్రువులకు మనమంటే అణువుగానే వుంటుంది; వారి దుస్సాహసానికి అటంకంగానే వుంటుంది." - విక్రమ్ సారాభాయ్, మన అణుసంఘాల

సాధన కృషి చేస్తారు. పార్లమెంటులో నవ్వు కుబ్జిలో ఇటీవలే అయిన ఈ విధంగా నడిచెను.

మన ప్రధాని ఆ ప్రకటన సారాభాయ్ వారాక యావంత లోకసభలో తెలియజేసింది.

ఇంతేగాక చైనా సేనలు భూటాన్-సిక్కిమ్ సరిహద్దులకు చేరిపోయినవి.

ఈ సమయంలో గట్టిగా సారాభాయ్ అదే శం యివ్వడానికి, సరిహద్దులలో గట్టి చర్యలకుగానీ, బీ బీ బీ విషయంలో దానిలామాను మరింతగా బలపరచడానికి గానీ జాతీయ ప్రభుత్వం అవసరం లేదా?

కాంగ్రెస్ కలిసివస్తే, దానితోకలిసి ఏర్పడే ప్రజాస్వామిక జాతీయ ప్రభుత్వం దేశానికి శ్రేయస్కరం. కాంగ్రెస్ కలిసి రాకుంటే ఏర్పడే జాతీయ ప్రభుత్వానికి చాలదిక్కులు రాగలవు. కాని వాటిని అది ఎదుర్కొంటుంది. నేడు చక్రవర్తిమంగళంలో జరిగింది, జాతీయస్థాయిలో అరుగుతుంది.

ఇందిరాగారి ప్రభుత్వం మెళుకువతోనే వున్నది-కొన్ని తప్పుటడుగులు మినహాయితే. శ్రద్ధ కన్పిస్తున్నది - చర్యలు ప్రకటించుకున్నది-కాని ఈ ప్రయత్నం దాలదు. మన ప్రధాని ప్రజలకు ఇంకా ఎక్కువైన శ్రద్ధ తోడురావలెను. ప్రజానిధులంతా ఒకేవేళంలో వుండగలగక ప్రజాస్వామిక జాతీయ ప్రభుత్వం మన కనీసకార్యక్రమం కావలెను. ఇది నేటి కర్తవ్యం.

దీనిని విస్మరించినవారిని చరిత్ర క్షమించదు.

లోకవృత్తం

(2 వ పేజీ కొరవ)

సహనం అనేది కొంతవరకు ఆ గడ్డన వచ్చి నిలిచింది. కాని చైనా అంతరంగికంగా అసహనం ద్వారా అత్యధిక్యం నడచేసుకుంటున్నది.

ఈ చైనా తలచేదనగాయతో వేగలేకనేకాబోలు, కొనిగి ప్రపంచసంస్థ వైపుకు తిరిగినాడు. అదివరకే అమెరికాతో నల్గొన్న కోరినాడు. కాని, కేవలం అమెరికా-పాశ్చాత్య రాజ్యాలతో స్నేహస్థు అపేక్షించి, మిగిలిన ఆఫ్రాసియా ప్రపంచాన్ని ఉపేక్షించరాదనే వుద్దేశ్యంతోనూ చైనాను అణచడానికి దివ్యమైనసాధనంగా ప్రపంచసంస్థను వినియోగించవచ్చుననే భావంతోనూ కావచ్చును. మా స్కాలో బాలై 9 న రష్యా ప్రధాని తన అంతర్జాతీయ వ్యవహారాల ప్రసంగంలో యిట్లనెను:

"నిజంగా పెద్ద లైస రెండురాజ్యాల అగ్నిమేఘవల్లనే సమస్యలు పరిష్కారం కావు. అన్నిదేశాల ప్రజలు-పెద్ద, చిన్న సీమల ప్రజానీకం-చార్చింది, అమోదిస్తేనే పరిష్కారాలు సాధ్యం కాగలవు."

అంతర్జాతీయ రాజకీయాలదృష్టికి ఈ పలుకులు చాల ముఖ్యమైనవి.

నిజమైన సహనీవనం కమ్యూనిస్టు-కమ్యూనిస్టుల రాజ్యాలుమధ్య సాధ్యమవుతుందనీ, ఉభయలు కలిసి చేయగల పనులు చాలా వున్నవనీ ఇప్పుడు తెలిసింది. చైనా విధానం ఒకటే అటంకం. తన్ను - కాము చైనా ప్రభువులు నాశనం చేసుకుంటున్నార గనుక ఆ మార్గానికి సాయపడడమే మానవదర్శన.

అమెరికా-రష్యాలు సహనీవనం కుదరంగా, మన కూ, పాకిస్తాన్ కూ సఖ్యం సాధ్యంకాదా? అవుతుందనే అతి మన పెద్దలలో ప్రజ్ఞాలైనవారి అభిప్రాయం.

ఉదా: "ఇటీవలి చైనా గడదికలలో కలియకుండా వెయ్యిదిగా జయిం పడవలె నని పాకిస్తాన్ గూడా యాచిస్తున్నట్లున్నది. ఇండియాపట్ల ఇవరలో అయూబ్ ఖాన్ సూత్రంగా ప్రకటించే సద్భావనంజ్ఞులు ఢిల్లీలోని పెద్దలు శ్రద్ధతో గమనింతురు గాక!" - రాజాజీ, 'మైదీయర్ రిడర్'తో స్వరాజ్య (15 బాలై 1987) ద్వారా చెప్పిన మాట.

లోగడ, చైనా ఎందువల్ల పాకిస్తాన్లో తన ఆయుధాలను, బలాలను, పలుకుబడిని ప్రవేశ పెట్టుకున్నదో మేము ప్రస్తావించి వుంటిమి. తనకు స్వాతంత్ర్యం దొరికిన తర్వాత తూర్పు పాకిస్తాన్ తిరుగుబాటుదారులు విద్రోహాలనుగా చైనా తయారుజేసి, స్వతంత్ర తూర్పు బంగాలాన్ని సొంత చేయడానికి మునిపడ వచ్చును. అప్పుడయూబ్ ఖాన్ ఢిల్లీ పయనంచేయ దలచుకుంటే అంత్యం అవుతుంది-అని మేము వ్యాఖ్యానించివుంటిమి.

ఆ భావమే రాజాజీ సూక్ష్మదృష్టికి గోచరమైవుండవచ్చును.

పాకిస్తాన్ చేతలు, యిప్పట్లోమాత్రం సద్భావానికి అనుకూలంగాలేవు. అందువలన, నిర్దాక్షిణ్యంగానే ప్రస్తుతందాని దుర్భాగానికి అవామి చెవుతూ, ఏనాడైనా అది లొంగినప్పటికంటే మనం నల్గొనికి సిద్ధంగా వుండడం ఉత్తమమార్గం.

ఇండో-పాక్ సమాఖ్యవంటిది ఏనాటి చైనా తప్పదు. కాని యీ లోగా యెంత కథ నడవలసివున్నదో?

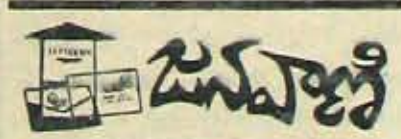
నిజమైన భారత - పాక్ తగాదా ఏమంటే ద్వేషం. పాకిస్తాన్ ఇండియాపై ద్వేషం మానుకుని, దానితో సఖ్యంగా వుంటే, సమస్యలన్నీ పరిష్కారం అవుతవి.

కాకుంటే బాద్షాఖాన్ అన్నట్లుగా ఒకటికాదు-దశకా కాళ్ళిరానిదిగా పాకిస్తాన్తో తగాదా తీరదు.

పాకిస్తాన్లో మధ్యయుగం భావన ప్రభుత్వ విధానం అమలులోవున్నది. వశానులను మహాభూతంగా పాక్ ప్రభుత్వం హింసించింది. హిట్లర్ కూడా అట్టి పని చేయలేదేమో?-అది ఫ్యాసిటియర్ గాంటి మాట.

అటువంటి పాక్ ప్రభుత్వంతో, అవల పాకిస్తాన్ అస్తిత్వానికి మహాప్రమాదం సందవిస్తేకప్పు, మనం నల్గొనికిపోగల్గడం సామాన్యంగా సాధ్యంకాదు.

చైనా తన కొంతవీస్తుందనీ అయూబ్ ఖాన్ భయపడితే, రాజాజీ అనుకున్నది కావచ్చును.

(3 వ పేజీ కొరవ)

... "ఎనరేవరీ అంతరంగికోద్దేశ్యాలు విస్తారేనెమి, ఇరుపర్గాలు వికలవాగలిగితే, కనీసం ఘర్షణలకు తలపడకుంటే జిల్లాకు మంచిది, జిల్లా ప్రజలకు మంచిదని మేము అభిప్రాయపడుతున్నాము. ఈ సామరస్యానికి ఇరుపర్గాల నాయకులూ ఎవరివంతువారు దోహదం చేయగలిగితే, సద్భవాలునేది అసాధ్యమేమిరాదు. అలాంటివాతావరణాన్నే అందరూ అభిలషిస్తున్నారు. ఇక్కడ కొట్లాడుకొని, బయట వారిని భుజాన ఎత్తికొంచుకొని మోసేటదులు, విభేదాలేమైనావుంటే క్రిందమీద పడి ఇక్కడే పరిష్కరించుకొని ఒక్కొక్కగా నిలువగలిగితే అందరికీ గౌరవం, విలువ, బెట్టు. ఆ సామరస్య వాతావరణాన్ని ముందు సంబంధిస్తే అనుయాయులు జిల్లా పరిషత్తులో సదర్శించగలిగితే హృదయ సరివర్తనానికి, సద్భవాలుకు అదే దారి తీయగలదని మా అభిప్రాయం."

ఒంగోలు వార్తలు

(3 వ పేజీ కొరవ)

అనుకూలమనే భావం వుండినది. ఇప్పుడు వ్యాపించిన వదంతులలో నిజమేమైనా వుంటే, అది అవ్వామని చెప్పకతప్పదు. నెల్లూరుజిల్లాలోని దర్శి పొడిలో వగైరాలు నెల్లూరుకు అందుబాటుకావనే వుద్దేశ్యంతో కొత్తజిల్లాలో చేర్చుకుంటు సరికల్పించి; అంతేమారంలోవున్న ఒంగోలును నెల్లూరులో చేర్చుకారంటే సమృదం కష్టంగా వుంది. అలాంటిప్రతిపాదన ఏదైనావున్నా, ప్రజలు దానికి సమ్మతించరారు.

ఇంతకూ ఈ వదంతులు ఎట్లా వ్యాపించాయో, వీటికి అధారమేమిటో వేది చూడవలసివుంది.

భార్యను కార్చి చంపిన కానిస్టేబిల్

ఒంగోలు ఉపకూ పోలీస్ కానిస్టేబిల్ మహమ్మద్ హసీన్ 15 తేదీ రాత్రి తన భార్య జాబీనీ కు పాకితో కార్చి చంపాడు. కాగి ఈ అక్రమదానికి పోడి కట్టాడని ఉపకూలో అనుకుంటున్నారు.

ఒంగోలు పిన్సిపల్ సబ్ జడ్జివారి కోర్టులో

O. S. No. 9 of 1956. E. P. No. 185 of 1966.

అయినాబిల్డిని వెంకటేశ్వరరావు - వాది. కొమ్ము రామలింగం - జామీన్దారుడు - పయిడి మల్లయ్య గారి కుమారుడు రామలింగం - ప్యలివాది.

గుంటూరుజిల్లా, వంగోలు తాలూకా, వంగోలు సబ్ జిడ్జివారి చేరిన ఒంగూరు గ్రామములో జామీన్దారుడు పయిడి రామలింగం తాలూకు యాలము కావలసిన స్థిరాస్తి వివరము:-

(1) పొడిమీద కొట్టాంచేసు - ఒంగూరు గ్రామ సర్వీ నె. 698 రు య 0-78 ట్లకు హద్దులు:- [తూ] పమిడి పెదరంగయ్య కుమార్తె కోటయ్య చౌదరి భూమి [ద] పమిడి పెదరంగయ్య కుమార్తె కోటయ్యచౌదరి భూమి కొంతవరకు - కొరివెళ్ళ సుబ్బయ్యభూమి కొంతవరకు [వ] రావూరి సుబ్బయ్య కుమార్తె కోటయ్యభూమి కొంతవరకు - పమిడి రామలింగయ్య భూమి కొంతవరకు [పు] పయిడి పేరమ్మభూమి. యీ లోని య 0-78 తెంట్లు మెట్ట రూ. 400/- లు. అమీనా కిమ్మతు రూ. 780/- లు.

(2) బేర్కొలువారి పొలం సర్వీ నె. 728 రు య 3-00 తెంట్లు మెట్ట కోరుభూమికి హద్దులు:- [తూ] పమిడి చెంచురామయ్య భూమి [ద] యీ జామీన్దార్త పమిడి రామలింగం కొంతభూమి [వ] పమిడి చిన్నరంగయ్య భార్య లక్ష్మిదేవమ్మ భూమి [పు] వున్నము లక్ష్మినర్సయ్య భూమి. యీ హద్దులలోని య 3-00 ట్ల మెట్ట కోరు రూ. 600/- లు. అమీనా కిమ్మతు రూ. 3000/- లు.

(3) బేర్కొలువారి పొలం సర్వీ నె. 726 రు య 1-00 ట్ల భూమికి హద్దులు:- [తూ] బలగాని మార్యవారాయణ భూమి [ద] శ్రీ వేణుగోపాల స్వామివారి అర్చకమాన్యం [వ] పమిడి చిన్నరంగయ్య భార్య లక్ష్మిదేవమ్మ భూమి [పు] ఈ జామీన్దార్త పమిడి రామలింగయ్యవంతుభూమి. ఈ హద్దులలోని య 1-00 ట్ల మెట్టకోరు రూ. 400/- అమీనా కిమ్మతు రూ. 1000/- లు.

(4) చంద్రయ్యచేసు సర్వీ నె. 740/2 రు య 1-00 తెంట్లు మెట్ట భూమికి హద్దులు:- [తూ] నర్కూరుదొండ [ద] పమిడి బ్రహ్మయ్య కుమార్తె చిన్నప్పిభూమి కొంతవరకు - గట్టిపాడి విజయలక్ష్మమ్మభూమి [వ] పమిడి చెంచురామయ్య భూమి [పు] పారా శ్రీరాములు భూమి. యీ హద్దులలోని య 1-00 ట్ల మెట్టకోరుభూమి రూ. 400/- అమీనా కిమ్మతు రూ. 1000/- లు.

(5) దక్షిణపుపొలం నడిచేసు సర్వీ నె. 1214 రు య 1-56 ట్ల భూమికి హద్దులు:- [తూ] పమిడి కోశయ్య గారి సుబ్బయ్యభార్య రాగమ్మ భూమి [ద] పమిడి చెంచురామయ్యభూమి [వ] రావూరి వెంకటస్వామిభూమి [పు] నర్కూరు దొండ. యీ హద్దులలోని య 1-56 తెంట్లు మెట్టకోరు రూ. 800/- లు - అమీనా కిమ్మతు రూ. 1500/- లు.

(6) దక్షిణపుపొలం తోటవంపు సర్వీ నె. 1169 రులో య 5-00 తెంట్లు భూమికి హద్దులు:- [తూ] పమిడి చిన్నరంగయ్యభార్య లక్ష్మిదేవమ్మ కొంతవరకు - ముప్పకూరా రామయ్య భూమి కొంతవరకు [వ] రావూరి వెంకటస్వామి భూమి [వ] పమిడి చెంచురామయ్య భూమి కొంతవరకు - చక్రిపాడి చిన్నవెంకయ్య భూమి కొంతవరకు [పు] పమిడి చెంచురామయ్య భూమి కొంతవరకు - పమిడి రామలింగయ్య తాలూకు భూమి కొంతవరకు. యీ లోని య 5-00 తెంట్లు మెట్ట కోరు భూమి రూ. 1600/- లు. అమీనా కిమ్మతు రూ. 5000/- లు.

షరారు:- 2-వ అయిసు అస్తి 20-3-56 తేదిన రూ. 1000/- లకు సంవత్సరం 1-కి 100-కి రూ. 5% బ్యాంక్ వడ్డీతో చెల్లించుటాగున శ్రీ గవర్న మెంటువారికి జామీన్దార్త పమిడి రామలింగం వ్యాపించి యిచ్చిన తాకట్టు వత్తం లోబడవలెను.

వేలం వాయిదా 14-8-67 తేది. ఛర్జీ హిరింగు 21-8-67 తేది. -యం. సదాశివరావు - వాది ప్లేడరు.

హసీన్ అరెస్టుగావించబడి, రిమాండుకు వంచబడినాడు. -యం. వి.

స్థాంపుల బ్లాక్ మార్కెట్

ఒంగోలులో చాలకాలంగా కోట్లపీజీ స్థాంపులకోరక చాలకీప్రంగా వుంటున్నది. అవసరమైనవారు కావరి, కందుకూరు, పొడిలో వగైరాలోట్లకు పోయి తెచ్చుకుంటున్నారు. బ్లాక్ మార్కెట్లో మాత్రం ఎన్నెన్నో దొడకుతున్నాయి.

స్థాంపు వెండర్ల సంఖ్యనుపెంచి, తగినన్ని స్థాంపులు సరవరా చేస్తేగాని ఈ కొరక తీరదు.

ఈవారం విశేషాలు

(2 వ పేజీ కొరవ)

రేషన్ కార్యకారం వియ్యం సవరణచేయాలని 'మెరావో' చేరాలి. సర్కార్ గమనించాయి యివ్వుడు 'మెరావో'లు వచ్చాయి. రెప్పు కమ్యూనిస్టులు కనిపెట్టిన యీ 'మెరావో' అస్త్రం కడకు వారిమీదకే తస్మానుర హస్తంలా పరిణమిస్తుందని వారు ఇప్పటికూడా అనుకొన్నట్లులేదుపావం!

నెల్లూరు వార్తలు

విశ్వాకుడు

ప్రధాని రైలు నెల్లూరులో ఆగుతుంది!

ప్రధాని శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీగారు తన రెండురోజుల ఆంధ్రప్రదేశ్ సందర్శనలో 29 తేది ఉదయం 10-30 గంటలకు గుంటూరులో బయలుదేరి కరువతిపోవడంలో అమె ప్రత్యేకరైలు తెగతి, దీరాల, ఒంగోలు తోపాటు నెల్లూరులో కూడా ఆగుతుంది. బహుశా ఆ రైలు నెల్లూరు స్టేషనుకు మధ్యాహ్నం 3-4 గంటలమధ్య రావచ్చు. అది సా. 6-30 కి చేరుకుంటు చేరుతుంది. అక్కడనుండి ఇందిరమ్మ కారులో కొండ ఎక్కి, వెంకటేశ్వరుని ఆశీర్వాదాలపొంది, రాత్రి 11 గంటలకు మళ్ళీ చేరుకుంటు వచ్చి, రాత్రి 12 గంటలకు విమానాశ్రయించేరి. ఆ తాళంలో హైదరాబాదు మీదుగా తిరిగిపోతుంది.

శ్రీ గోపాలరెడ్డి

గవర్నరు శ్రీ వెంకట గోపాలరెడ్డి గారు ఆగస్టు 16 తేది లక్నోలో బయలుదేరి, 18 తేది వరదయం నడకక ఎక్కు ప్రెస్ లో నెల్లూరు చేరుకారు. 18, 19, 20 తేదీలలో నెల్లూరులో వుంటారు. 21 తేది మద్రాసుకు పోతారు. 23 తేది హైదరాబాదు ఎక్కు ప్రెస్ లో మద్రాసులో బయలుదేరి, 24 తేది హైదరాబాదు చేరుకుంటారు. 26 తేది హైదరాబాదులో టి. టి. లో బయలుదేరి, 28 తేది లక్నో చేరుకారు.

మార్కెటింగు సొసైటీ

జిల్లా కో ఆపరేటివ్ మార్కెటింగ్ సొసైటీ డైరెక్టర్లవార్షిక 24 తేది జరుగ వలసివుంది. కాని కందుకూరుకాలాకా కొండముడునుపాటు వాని ఒకరు హైకోర్టులో రిట పిటిషన్ దాఖలుచేసి, స్టే తెచ్చారు. అందువల్ల ఎన్నికలు నిలిచి పోయాయి.

ప్రస్తుతంవున్న డైరెక్టర్లలో కాలవరి మితి ఈ నెలాలకు తీరిపోతుందికాబట్టి; ఇప్పుడు ఎన్నికలబరిగె వీలులేదుకాబట్టి; తిరుగా ఎన్నికలు బరిగెవరకు ప్రస్తుతపు బోర్డునే కొనసాగియువలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని అభ్యర్థించినట్లు తెలుస్తున్నది. పొడి గింపును మంజూరు చేయనియకుండా ఎదుటివర్గంవారిప్రయత్నము వున్నట్లుంది. డైరెక్టర్లలో ఐదుమంది ఓవర్ డ్యూ వున్నారని, వర్క్ షాప్ లో 60 వేల రూపాయల వరకు తమకుచెందినవారి బాకీలను కాలదోషం వట్టనిచ్చారని, సెంట్రల్ బ్యాంకుకు 25 లక్షల అప్పువుండగా, 18 లక్షల మేరకే వ్యాపార లావాదేవీలు కనుపించాయని... వగైరా వగైరా ఆరోపణలను, అడిటింగులోని అక్షేపణలను వుడచారినూ, ప్రస్తుతపు బోర్డు బాడిగింపును ఎదుటివర్గంవారు ప్రతిఘటించేట్లుంది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ పబ్లిక్ వర్క్స్ శాఖ - నెల్లూరు పనిపేరు:-

- అవధా రిజిస్ట్రార్ యెడమ కుడిచైపుల భూముల కట్టడము నిమగ్నపర్తి, మదనపర్తికాలాక
- సూపరింటెండ్ ఇంజనీరుగారి ఆఫీసులో 17-8-1967 తేదిన పై వనకి 'ఎ' మరియు 'బి' క్లాసు కంప్లెక్స్ నుండి పొరములో సీల్లు పెండ్రు తీసుకొనబడును.
- తెండ్రు దాఖ్యమెట్టు అరిదు రూ. 20-60
- తెండ్రు దాఖ్యమెట్టు కోరుకుట అరిది తేది 5-8-1967
- తెండ్రు దరావతు రుసుము రూ. 3500/-

-టి. సత్యనారాయణ, సూపరింటెండింగ్ ఇంజనీరు - నెల్లూరువర్కిల్ - నెల్లూరు.

పరిష్కారలిఖాలు- ఒక సవరణ

ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి. మార్కులకు సంబంధించి జిల్లాలో రెండవస్థానం, గూడూరు ఎస్. ఎం. గవర్నర్ ప్రెమ్యూలు విద్యార్థి దొడ్డ వనంశసేనకు వస్తుంది. అమెకు 468 మార్కులొచ్చాయి. డోక్యుమెంట్ విద్యార్థి బుద్ధాన్ మూడవవాడుగా వస్తాడు.

ఈ సవరణను పాఠకులు గమనించ గోరుకాము.

టవున్ లో

ముస్లి ప్రాంత

కామాలిపేటి కృష్ణమందిరం చెత్తకుప్ప వద్ద 10 తేది వుడమయ్యోటప్పటికి మస్తాఫా అనే ప్రీ శవం వడిపుడినది ఇది హత్యనని, తర్త పేకెడనగిరే ఇది చేసివుండవచ్చునని అనుమానిస్తున్నారు.

చక్కెర

చక్కెర వంశం వూర్తి గా డి. ఎస్. డి. గారికి బదలీకయింది. ఇకముందు అందర వరి స్థితి దాలవరకు తొలగిపోతుందని అభిప్రాయపడుచు, చూద్దాం!

నెల్లూరు ఉప్పులో కార్డుకు 4 కిలోల వంతున 26 తేది వంశం ఇరుగుతుందట; తప్పక తీసుకోండి.

రేడియో చోరి

ట్రంకురోడ్డు వెంకటేశ్వర రేడియో కంపెనీ షో రూం లో వుండిన రేడియో ఒకటి, 17 తేది వట్టవగలమిట్టమధ్యాహ్నం 12-30 గంటలమధ్య బోరగ్రస్తమైనదట. సైకిళ్ళ దొంగతనాలుకూడా ఎక్కువగానే వున్నట్లుంది. ట్రంకురోడ్డులో అంతే ఎంత తీవ్రమైనదో పొలిస్ గమనించగలదనుట బాగుము.

పుట్టి రూ 500 లు!

మొలగోలుకులు పుట్టి రూ 500 లకు పెరిగిపోయినవి.	
దొంగనంబర్లు	420-00
ఎర్రకేసర్లు	375-00
ఈశ్వర్లు	340-00

(మొదటిపేజీకొరవ)

తగ్గించుకోవలసివచ్చింది, దీనితో రాష్ట్ర అభ్యున్నతి కుంటువడింది అంటే ప్రజాశివా వ్యయం మరికొంత తగ్గించుకుంటే ఇంకా ముందరిన సలహానిచ్చారు పూర్వలాగా "దెవినీకే ప్రెస్ నాస్టింగ్" వద్దకితే మాత్రం అవకాశంలేని స్థితి వచ్చిందని, ఓర్పి వహించకపోతే అందరికీ వినాశ ఏర్పడుతుందని మొరార్జీభాయి అనం దిగింగా చెప్పారు. పైగా అడిగి అడిగి "లేద" పించకండి, ఈ లేదు అనడం చాలా బాధాకరమైనదనికూడా ఆయన చెప్పారు.

ఆయన ఇలా విన్నవంగా చెప్పినప్పటికీ నాగార్జునసాగర్ సత్తర నిర్మాణానికై నిధుల సేకరణోద్యమం కొనసాగ వలసివచ్చే. అవసరమైతే మేధవర్యతం వలె పేరుకొనిపోతున్న పి. ఎల్. 480 నిధులను రెండుమూడు సంవత్సరాల వరకు - అంటే మొదటిదశ పూర్తి అయ్యే వరకు - నాగార్జున సాగర్ కేకాక ఇలా నడక వలెకానికీ అనుభూలంగానున్న ఇతర బారీ ప్రాజెక్టులకొరకుకూడా- అట్ట మయ్యేట్లు చూడమని కేంద్రంపైన వత్తిడి తీసుకొని రాకవచ్చును. ఇవి పూర్తియై, అహోళక్రతి సత్తరంగా హెచ్చినప్పుడు కాని మన బాకీయ అర్థకస్థితికూడా మార్పురాదు.

దొంగనోట్లు

(మొదటిపేజీ కొరవ)

మొటుంటే ఇది అరిగిన బొడ్డిరోజులకే అ నడరు హేగతు బొడ్డు విదారణలో మరణ శిక్ష విధించబడింది.

అక్టోబర్ 1956లో 'ది పీపుల్' అనే మరో వ్యతిరేక వొక వ్యాపాన్ని ప్రచురించింది- మిక్ లాన్ అనే వొకవ్యక్తి బకాయ వడుపు కలెలను కారునూ విజినెస్ చేస్తున్నాడని, అతన్ని వెంటనే అరెస్టు చేయించడని కోరుతు వ్రాసింది. అయితే అదేసేరాలకు సంబంధించి అతన్ని పొలిస్ అంతకుకొంత కాలానికిమే అరెస్టుచేసివుచ్చారు. వత్తి కలో అతన్నిగూర్చి యంత గొడవగా వ్రాసినందువల్ల అతని విదారణ నిష్పాక్షికంగా అరగకపోవచ్చునని అ వ్యతిరేకు వెయ్యిపొండ్లు పైన్ విధించారు.

ఇదంతా ఎందుకు చెప్పవల్సివస్తున్నదంటే యీ దొంగనోట్లకేసుకు సంబంధించి యిప్పుడు పొలిస్ దర్యాప్తుశికి బొడ్డువిదారణ దశకుకూడా వచ్చిందిగనుక మేము స్వతంత్రం విమివ్రాయడానికి వీలేని పరిస్థితిలోవున్నామని చెప్పడానికే.

ఇప్పుడు ఈ కేసుకు సంబంధించి 'అప్రావర్'గా వరిణమిందిన నిందితుడు పి. వి. కే ష య్య గత కుశవారంనాడు నేరాన్ని వొప్పకొంటూ అడిషనల్ జిల్లా మున్సిపల్ మేజిస్ట్రేటుగారి ముందు యీ కేసు పూర్వారాలను తెలియజేస్తూ వాఖ్యాల మిచ్చారు. జిల్లాజైల్ లో వుంటున్న యీ నడరు కే ష య్య ను ఇంటర్వ్యూచేయాలని మేముమోన్నప్పుడు చట్టసంబంధమైన దిక్కులు ఎదురయ్యాయి.

ఆయన యిచ్చిన స్టేటుమెంటులో యీ క్రింది వివరాలు వెల్లడించినట్లు తెలుస్తున్నది- మూడేళ్లక్రితం విజయవాడ ప్రాంతి యుడు ముదినోట్లకు రెట్టించుగా దొంగ నోట్లుకస్తామనిచెప్పి తనను, తనమిత్రుడు-రైల్వేకంట్రాక్టు బాగస్వామిఅయిన టి. వి. రమణయ్యనుండి 30 వేలు కాశీకాడ న; అప్పుడు తమకుదొంగనోట్లు ముద్రించాలనే తలంపు అనింది నెల్లూరు సాయిబాబా ప్రెస్ పొండి యి జ మా ని లక్ష్యతో యేర్పాట్లు చేసుకోవడం అరిగిందని; అన్నా రెడ్డిపాలెం ప్రముఖుడు-గ్రామోద్యోగి ఈ ముద్రణకు ఆర్థికసహాయం చేసేందుకు ముందు కొద్దాడని తెలియజేశాడు.

లక్ష్యతో మధుర నుండి ప్రెస్ యంత్రాంగాన్ని కొనితెచ్చాడని; దొంగ నోట్ల ముద్రణలో సహకాశన అనే వొక మద్రాసు నివుణుకుకూడా వువయోగవద్దాడని చెప్పాడు.

నెల్లూరులో అ యి కే యిబ్బంది అని కావలసినవివరం వున్నవొకతోటయింటిలో ముద్రణను ప్రారంభించామని, రెండు సంవత్సరాలనుండి కేట్ల ముద్రణ చేస్తూ వచ్చామని, దాదాపు రెండులక్షల నోట్లు చెలామణి చేశామని; ఎక్కువగా సోమిరెడ్డి అనే అతనిసాయంతో గోదావరిజిల్లాలో చెలామణి అరిగిందని; అతను దరిమిలా జైలుకు వెళ్లడంతో తమ చలామణి దిక్కుల్లో పడిందని; స్థానిక విజ్ఞాత మూలంగా నిజమైన నోట్లకు యీ దొంగ నోట్లు అమ్మవల్సివచ్చిందని, దానితో స్థాని కంగా రూమర్లు రావడం, కొన్ని బ్యాంకులు కూడా రిపోర్టుచేయడంతో తమవద్దవున్న దొంగనోట్లపాటును ఎత్తివేసి అవిరుసారిగా అమ్ముకొందామనే ఏర్పాట్లు చేసుకోవలసి వచ్చి; పోట్లపూడి రైతు కోడూరు కృష్ణారెడ్డి గారితో ప్రెస్ పొండిలో సేరం కుదుర్చుకునే ప్రయత్నం పొలిస్ వట్టుకోవడం అరి గిందని ఆ కేసుయ్య స్టేట్ మెంట్ లో తెలియ జేసినట్లు తెలుస్తున్నది.

పొలిస్ దొర్తిపీటు ఎప్పుడు ప్రేముచేసిడి యింకా తెలియలేదు. మొదట అరెస్టుచేసిన సలగురూ ఇప్పుడు జిల్లాజైలులోవున్నారు. పొలిస్ మరికొందరికూడా కస్టడిలోకి

తీసుకున్నారని తెలుస్తున్నది. ఈ నోట్ల ముకాలో సంబంధం వున్నట్లు చెప్ప బడిన అన్నారెడ్డిపాలెం - కావలి కాలాకా ప్రముఖ లనేవారికోసం పొలిస్ యింకా గాలిస్తున్నట్లువున్నది. హైదరాబాద్ సెన్సార్ సి. ఐ. డి. పొలిస్ దర్యాప్తును చేపట్టింది. ఈ కేసు యంతవరకా ఎట్టవయలు కావడానికి పొలిస్ ప్రత్తి తోపాటు, నిందితుల పాపం వండడం కూడా కారణమని మాకు తోస్తున్నది.

కలిచేడు రీక్రియేషన్ క్లబ్ చెడుగుడు, బ్యాడ్ మెంటింగ్ ఆటల పోటీలు

కలిచేడు రీక్రియేషన్ క్లబ్ వారి ఆర్వ ర్యమున ఆగస్టు 18, 14, 15 తేదీలలో చెడుగుడు, బ్యాడ్ మెంటింగ్ ఆటల పోటీలు నెల్లూరు జిల్లా ప్రాంతాల్లో నిర్వహించబడును జిల్లావాసులు మాత్రమే పాల్గొనవలెను. ప్రై ప్రైలో పాల్గొనగోరువారు వెంటనే తమయొక్క టీముల వివరములు వ్యవేశ రుసుముతో 7-8-67 లోగా ఆర్. సుబ్బ హ్మయ్య, రైను యన్ స్పెక్టర్ - కలిచేడు (పోస్టు) నెల్లూరు జిల్లా అడ్డమకు వంశకోరి నాము. ఆగస్టు 8 తేది డ్యా చేయబడును. లాడ్డింగ్ వసతిమాత్రం కలగజేయబడును. బోర్డింగ్ వసతి వారివారి స్వంతబర్సులమీద ఏర్పాటుచేయబడును. విజేతలైన చెడుగుడు బ్యాడ్ మెంటింగ్, టీములకు రోలింగ్ పీల్లు, మరియు చెడుగుడు టీముకు రూ. 50/-, బ్యాడ్ మెంటింగ్ టీముకు రూ. 25/- లు సగదు బహుమతిగా ఇవ్వబడును. మరియు విజేతలకు రన్న ర్యుకు స్వంత బహుమ తులు కూడా యివ్వబడును.

ప్రవేశరుసుము:

చెడుగుడు (6 గురు) రూ. 5/- లు. బ్యాడ్ మెంటింగ్ (6 గురు) రూ. 4/- లు. ఆర్గనైజర్ : మేవేజింగ్ కమిటీ.

పంచాయతి సమితి - కొండపి, నెల్లూరు జిల్లా.

తెండ్రు నోటీసు

కొండపి పంచాయతి సమితి గ్యూమిణ సామాజిక కర్మాగారమునకు పుమారు రూ. 2500/- లు విలువగలిగిన శేఖరై జాలు వర్తిచరు చేయుకుట స్థితికాలంలో నవ్వయి చేయుకుటగాను సేలువేసిన తెండ్రులు కొండపి పంచాయతి సమితి క్లాకు తెవలవేమెంటు అప్పీనరువారిచే గాని, లేక వారిచే నిర్ణయించిన అప్పీనరువారిచే గాని 26-7-67 తేది సాయంకాలం 3 గంటకు తీసుకొనబడును.

శేఖరైజాలలో కూడిన తెండ్రు పొర ములు పంచాయతి సమితి వసలేయుచాల ములో దొరుకును. ఒక్కొక్క తెండ్రు పొరము అరిదు రూ. 3/- లు దొవ్వన దొరుకును. 29-7-67 తేదిన వరకు 11 గంటకు తెండ్రు తెరువబడును. (స్పెసిఫి కేషన్ లేని కొయ్యసామానులు పూర్తిగా నిరాకరించబడును.) ఎకర తెండ్రుగాని ఎన్ని తెండ్రుగాని చెప్పకుండానే నిరాక రించు అధికారము కొండపి క్లాక్ తెవలవే మెంటు అప్పీనరువారికి కలదు.

తెండ్రు వేయుకుటగాను రలావతు రూ. 65/- లు కొండపి పంచాయతీసమితి వంధ్యుకు కం దు కూరు స్టేట్ బ్యాంక్ లో చలానావ్వారా చెల్లించవలయును. చలానా పొరముతోనూ అతవర్తవలయును. అట్లు అతవరచని తెండ్రు నిరాకరించబడును.

తెండ్రు అమోదిందిన వారము రోజుల లోగా శేఖరైజాలు వెన్నూరు గ్యూమిణ సామాజిక కర్మాగారమునకు తెర్చవలెను.

టి. డి. ఆల్ ఫ్రెడ్, క్లాకు తెవలవేమెంటు అప్పీనరు-కొండపి.